Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

ЗВЯЗДА

5 мая 1991 г. НЯДЗЕЛЯ

№ 87 (21615)

Цана 10 кап.

Газета выдаецца са жніўня 1917 года

Орган Цэнтральнага Камітэта Камуністычнай партыі Беларусі, Вярхоўнага Савета і Савета Міністраў Беларускай ССР

Запчасткі да «Жыгулёў» выпускае... калгас

Дэфіцытам запчастак для легкавых аўтамабіляў нікога сёння не здзівіш. Нікога не здзівіш і арэнднымі калектывамі, кааператывамі і нават вольнымі прадпрымальнікамі. А можа, іх супрацоўніцтва якраз і дазволіць калі не ліквідаваць зусім, то хоць бы зменшыць надакучыўшы ўсім нам дэфіцыт? У любым выпадку людзі, якія робяць карысную справу, безумоўна, заслугоўваюць падтрымкі, матэрыяльнага заахвочвання.

Адрасы прадпрымальнасці

Здавалася б, вытворчасць у калгасе запчастак для легкавушак выглядае даволі экзатычна — гэты ж занятак прэрагатыва найперш прамысловых прадпрыемстваў.

Але з пункту гледжання эканамічнай мэтазгоднасці любая рэнтабельная справа для сённяшніх сельскіх калектыўных гаспадарак не можа не ўхваляцца.

Пацвярджэнне сказанаму — арэндны цэх па вырабу шаравых апор для аўтамабіляў маркі ВАЗ-2101-07. Кааператары Генадзь Патапаў, Сяргей Чумакоў, Сяргей Лейбаў, Мікалай Голубеў (усяго пятнаццаць чалавек) выбралі для сваёй дзейнасці бялыніцкі калгас імя Заслонава не выпадкова. Па-першае, праз тэрыторыю гаспадаркі пралягае шаша Магілёў — Мінск, па-другое, у некаторых з іх у тутэйшых мясцінах жывуць сваякі, па-трэцяе, кіраўніцтва гаспадаркі і раёна прыхільна сустрэла іх ідэю аб стварэнні арэнднага цэха.

Былы лазне-пральны камбінат былога дзіцячага дома да моманту стварэння гэтага прадпрыемства ўяўляў закінутую будыніну без франтонаў і даху. Але арандатарам хапіла двух месяцаў, каб аднавіць памяшканне і падрыхтаваць яго пад мантаж абсталявання.

— Адначасова вялі работы па распрацоўцы тэхналогіі, — расказвае кіраўнік калектыву Г. Патапаў,—наладжвалі сувязі з пастаўшчыкамі камплектуючых.

Адным словам, прадпрымальнікі не чакалі манны нябеснай, а працавалі ад цямна да цямна. Група канструктараў-распрацоўшчыкаў з Магілёўскага праектнага інстытута цяжкага машынабудавання падрыхтавала чарцяжы для гарачай штампоўкі «пальца». Сам штамп па гэтых чарцяжах кааператары вырабілі самастойна. Нічога, дарэчы, дзіўнага тут няма—большасць з іх маюць вышэйшую і незакончаную вышэйшую адукацыю, вучацца ў ВНУ завочна.

Калгас заключыў пагадненне з «Гомсельмашам» на пастаўку штампоўкі—верхніх і ніжніх накрывак шаравых апор, а названымі «пальцамі» забяспечвае Магілёўскі доследна - эксперыментальны завод. Набылі і ўстанавілі неабходнае абсталяванне.

— Пры правільнай эксплуатацыі і тэхдоглядзе яно служыць надзейна, — зазначае зваршчык Сяргей Бабіч. — І гэта нягледзячы на трохзменную работу.

Між іншым, зменная прадукцыйнасць тэхналагічнай лініі пры дастатковай колькасці камплектуючых складае амаль паўтары тысячы апор. Можна падлічыць, колькі аўтамашын «Жыгулі» прадпрыемства змога імі забяспечыць за месяц, год. Відома, яго сапраўдныя магчымасці і эфектыўнасць пакажа толькі практычная работа. Тым не менш, патэнцыяльныя рэзервы цэха даволі ўнушальныя.

Калі б прадпрыемства змагло рытмічна працаваць на працягу года трыста дзён, то вырабіла б 1.350 тысяч дэталей і паступленні ад іх рэалізацыі (кошт адной апоры складае шаснаццаць рублёў) дасягнулі б за год, ведаеце, колькі, ні многа, ні мала — 21.600 тысяч рублёў.

Згодна з умовамі пагаднення арандатары атрымалі б 35 працэнтаў ад рэалізацыі, а гэта 7.560 тысяч. Не будзем лічыць чужыя грошы, але сярэднямесячны заработак кожнага з іх тады склаў бы 42.000 рублёў. Ці ж няпраўда, уражвае лічба?

Затое ж і калгас атрымаў бы салідны прыбытак — трынаццаць мільёнаў рублёў. Праўда, гаспадарка адлічыла б пэўную суму ў страхавы і сацыяльны фонды. Значыць, справа патрэбная.

На жаль, практыка пакуль называе зусім іншыя лічбы. Напрыклад, сярэднямесячная зарплата майстроў арэнднага ўчастка летась склала толькі... 400 рублёў. Потым яна, праўда, значна падрасла і дасягнула 2.500.

— Рэальна ўчастак пакуль можа выпускаць у месяц усяго каля 4.000 дэталей, — зазначыў старшыня калгаса Генадзь Шпакоўскі. — За год выходзіць 50 тысяч. Адсюль і ўсе нашы разлікі.

— Так, ёсць складанасці, і немалыя, з камплектуючымі,— засмучаюцца арандатары. — Інакш эканоміку гаспадаркі мы хутка ўмацавалі б.

І тым не менш яны настроены аптымістычна, збіраюцца, як кажуць, пашырацца сваю вытворчасць.

— Думаем над тым, як абсталяваць хоць бы гектарную зімовую цяпліцу, — дзеліцца планамі Генадзь Патапаў. — Чаму б калгаснікам не мець свае свежыя агуркі, памідоры круглы год?

Не ведаю, як вам, паважаныя чытачы, а мне верыцца ў магчымасці цэха. Укладзеныя ў яго грошы прынясуць высокую аддачу, не акажуцца кінутымі на вецер.

На абсталяванне цэха калгас выдаткаваў 75.046 рублёў,— падлічыла бухгалтар Таісія Вусік.—І ўсё арандатары абяцаюць вярнуць.

— Падрыхтавалі да адпраўкі дзесяць тысяч апор, — гаспадары цэха паказваюць бліскучыя дэталі. — Такім чынам, поўнасцю разлічваемся з калгасам і яшчэ даём чысты даход.

Так, сапраўды, шаравая апора ў даным выпадку з'явілася надзейнай апорай эканомікі калгаса. Значыць, ёсць сэнс працаваць і працягваць пошук у вызначаным напрамку.

Так што, калі ў вас ёсць «Жыгулі», то, магчыма, для іх неабходныя запчасткі вырабіць арэндны цэх калгаса.

В. ДЗЕРАВЯШКА.
Бялыніцкі раён.

СПРАВАЗДАЧА ВЫКАНКОМА

На чарговай сесіі Віцебскага абласнога Савета народных дэпутатаў разгледжана справаздача выканкома аб рабоце за мінулы год. З дакладам выступіў старшыня аблвыканкома У. П. Кулакоў.

Актуальным праблемам былі прысвечаны іншыя пытанні парадку дня сесіі: аб ходзе зямельнай рэформы, аб мерах па сацыяльнай абароне насельніцтва ў сувязі з павышэннем рознічных цэн. Пры аблсавеце створана камісія па аказанню садзейнічання ў забеспячэнні правоў ахвяр палітычных рэпрэсій 20—50-х гадоў і ўвекавечанню іх памяці.

Народныя дэпутаты згадзіліся ў цэлым з зацверджаным аблвыканкомам планам арганізацыйна-практычных мер па пераходу вобласці на рыначныя адносіны.

Сесія прыняла зварот да жыхароў і працоўных калектываў вобласці, у якім заклікала іх да грамадзянскай згоды, усведамлення складанасці сённяшняй абстаноўкі.

(БЕЛТА).

Гасцінны «Саюздрук»

Не ведаю, ці збіраюцца гэтыя жанчыны набываць ва ўласнасць свой магазін «Саюздрук», але адно магу сцвярджаць напэўна: у ім яны і цяпер сапраўдныя гаспадары—ініцыятыўныя, дбайныя.

— Восемдзесят пяць назваў газет і дзесяткі часопісаў прапануе наш магазін, — сказала загадчыца Ірына Панкавец. — Працоўны дзень пачынаем рана, загадзя раскладваем свежую пошту і а палове восьмай запрашаем пакупнікоў. Самі клапоцімся аб упрыгажэнні інтэр'ера, вядзём падшыўкі газет «Звязда», «Мінская праўда».

Дарэчы, на ўласныя вочы бачыў, як двое старых зайшлі ў магазін, павіталіся (відаць, даўнія знаёмыя), селі за столік ля акна, дзе іх ужо чакалі свежыя газеты ў падшыўках. Відаць, пасля павелічэння кошту на падпіску такіх, як яны, чытачоў нямала. Як тут не падзякаваць прадаўцам за бескарыслівыя клопаты.

Дзевятнаццаць. гадоў працуе ў «Саюздруку» прадавец Марыя Падалінская. Некалькі разоў па выніках спаборніцтва яе называлі лепшым прадаўцом рэспублікі. Добра ведае ўсе выданні Марына Даўгалёва, а гэта не проста, бо газет і часопісаў становіцца ўсё больш. Але яна заўсёды можа параіць пакупніку, дзе знайсці тое, што яго цікавіць.

Вы пераканаліся, што да наведвальнікаў тут ставяцца з душой? Тады прыходзьце. Магазін «Саюздрук» знаходзіцца ў Мінску, недалёка ад скрыжавання Ленінскага праспекта і вуліцы Сурганава.

Я. ПЯСЕЦКІ.

Сёння — Дзень друку

З гэтага шляху нам не збочыць

Амаль год мы жывём ва ўмовах Закона аб друку. Гаворым «мы» і маем на ўвазе не толькі калег. Мы — гэта ўсё насельніцтва Саюза ССР. Таму што пішам не для чаго, а для каго. Для вас, паважаныя чытачы. І наш Закон, ён таксама і ваш.

За кароткі час з моманту прыняцця Закона аб друку адбыліся цікавыя і жаданыя змены. З'явіліся газеты і часопісы самых розных напрамкаў, чаму можна толькі парадавацца. Значыць, нейкія парасткі дэмакратыі ў нас ужо ёсць. Праўда, яны вельмі слабыя.

Калі разабрацца, прычын для радасці мала, вельмі мала. Падаюць тыражы, меншае падпісчыкаў, перад некаторымі выданнямі паўстала праблема банкруцтва. Ну што ж, гэта не навіна, калі кравец застаецца без ботаў. Мы так заўзята, безаглядна «гукалі» рынак, што ён нарэшце пачынае паказваць кіпцюры. У першую чаргу нам. Дастаткова зазірнуць у любы кіёск «Саюздруку», каб пераканацца: у журналістыцы рынак ужо ўвабраўся ў сілу. Дзесяткі мясцовых і цэнтральных газет, акіян інфармацыі, і так лёгка ў ім пайсці на дно. А што вы хочаце—канкурэнцыя. І трэба быць гатовым да таго, што ваша любімая газета на паліцы кіёска заўтра ляжаць не будзе.

«Вось што ваша галоснасць нарабіла! —чуецца знаёмы голас. — Дайграліся! Даачарняліся!» Магчыма, магчыма. Не без таго, каб палку перагнуць. У любой вытворчасці, у газетнай таксама, бываюць выдаткі. Апрача таго, ва ўсім, як вядома, заўсёды і ўсюды вінаваты журналісты. Гэта адна з ісцін, якую адкрыла перабудова. Між тым, мы толькі пасрэднікі ў той з'яве, якая адліта ў наступным радку: «Любы чалавек мае права на любую інфармацыю». Толькі і ўсяго. Мы не вінаватыя ў тым, што не хапае каўбасы, мы гэта канстатуем і спрабуем высветліць, «чаму»? Каўбасу робяць іншыя. І кіруюць гэтым важным працэсам іншыя. Таму мы не збіраемся чужыя грахі браць на сябе. «Богу — богава, кесару — кесарава». Наша задача не ў тым, каб наладзіць вытворчасць каўбасы, як наіўна дагэтуль лічаць некаторыя чытачы (такіх, праўда, усё менш), а каб даць праўдзівую, ясную інфармацыю. З гэтым, вядома, пакуль што не ўсё ў парадку. Згадзіцеся, галоснасць і свабода слова — рэчы розныя, хоць і падобныя. Але напрамак вызначаны, з яго пры ўсім жаданні збочыць нельга. Гэта галоўнае.

«Звязда» пражыла не самы ўдалы год. Мы згубілі частку тыражу, ад нас пайшлі вопытныя работнікі. Вельмі перажываць, думаю, не варта. Гэта нармальны працэс. Пакідаюць газету адны, прыходзяць іншыя. «Звязда» застаецца. А самая лепшая гарантыя таго, што яна застанецца і надалей — гэта вы, нашы чытачы. Між іншым, нягледзячы ні на што, «Звязда» ў кіёсках не залежваецца. Значыць, нам вераць. І дапамагаюць. Дарэчы, зусім канкрэтныя людзі.

Напрыклад, Тамара Нікішава з Ляхавіч, АляўцінаМіснік з Лепеля, Валянціна Фралова з Жыткавіч, Яўгенія Казёл з Карэліч, Святлана Лугавая з Мінска, Васіль Зянько са Стоўбцаў, Мікалай Шаўчэня з Лагойска, Людміла Зайцава з Глуска і многія іншыя работнікі «Саюздруку». Усіх назваць не ўяўляецца магчымым. Дзякуй вам вялікі і са святам!

З нашым і вашым святам, паважаныя чытачы!

Сяргей ШАЎЦОЎ,
аглядальнік «Звязды».

Фестываль «Праўды»

Сапраўды велізарныя палосы выпускае «Правда» ў гэтыя майскія дні. Яе газетнай плошчай сталі павільёны, алеі, канцэртныя эстрады ВДНГ СССР. У другі дзень фестывалю газеты, 4 мая, свята набыло новыя адценні.

З раніцы ў канферэнц-зале адміністрацыйнага корпуса адкрылася прыёмная «Правды». Для карэспандэнтаў аддзелаў пісем і вывучэння грамадскай думкі газеты пачаўся звычайны рабочы дзень.

Тут жа праходзіў і своеасаблівы жаночы дзень фестывалю. Госці свята атрымалі магчымасць пазнаёміцца з прадстаўніцамі жаночага полу, якія дасягнулі прафесіянальных вышынь у розных галінах: сталі пісьменніцамі, журналісткамі, палітолагамі, актрысамі. Размова ішла аб ролі жанчыны ў палітыцы, мастацтве, псіхалогіі, рэлігіі, маралі. Не абышлося без выстаўкі традыцыйнага жаночага рукадзелля. Але наперакор тым, хто ўспрымае жанчын толькі як хавальніц дамашняга ачага, тут жа прадстаўлялі свае фірмы, заключалі дзелавыя кантракты жанчыны-прадпрымальніцы.

Госці свята выступалі ў гэты дзень не толькі ў якасці зацікаўленых чытачоў. Яны былі пакупнікамі на разгорнутым кніжным кірмашы, гледачамі гіганцкага эстраднага марафона ў зялёным тэатры, канцэртаў на адкрытых пляцоўках выстаўкі. (ТАСС).

У Савеце Міністраў БССР

У сувязі з землетрасеннем у Грузіі ў Савет Міністраў БССР сталі паступаць тэлеграмы ад бацькоў, дзеці якіх знаходзяцца на адпачынку ў гэтай рэспубліцы. У іх выказваецца трывога і просьба аказаць садзейнічанне ў хутчэйшай адпраўцы дзяцей з пацярпеўшых ад стыхійнага бедства раёнаў Грузіі.

У гэтай сувязі ўрад Беларусі выдаў наступнае распараджэнне.

Распараджэнне Савета Міністраў БССР

У мэтах аператыўнага прыняцця мер па тэрміноваму вывазу ў г. Магілёў дзяцей, якія знаходзяцца на аздараўленні ў г. Кабулеці, утварыць рабочую групу ў складзе:

Брыль С. В. — намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР (старшыня групы);

члены групы: **Тамашоў А. К.** — намеснік міністра аховы здароўя БССР; **Рыжыкаў О. В.** — намеснік начальніка Беларускага ўпраўлення грамадзянскай авіяцыі; **Сёмкін А. С.** — намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкома.

Рабочай групе прыняць неабходныя меры па арганізацыі вывазу дзяцей з г. Кабулеці паветраным транспартам.

Старшыня Савета Міністраў Беларускай ССР
В. КЕБІЧ.

1 мая 1991 г. г. Мінск.

Карысць ад «цяжкага дзяцінства»

Не выкідвай тое, што дрэнна расце. Селекцыянера, занятага адборам прадуктыўных форм раслін па такому прынцыпу, калегі проста не зразумелі б. Тым не менш, вучоных Інстытута генетыкі і цыталогіі Акадэміі навук БССР, якія захоўвалі і размнажалі «няўдачныя» ўзоры, чакаў поспех. Аказалася, што ў атрыманым пасля радыяцыйнай апрацоўкі збожжа патомстве акрамя яўна прадуктыўных экземпляраў ёсць і такія, у якіх з-за генетычнай нестабільнасці каштоўныя якасці праяўляюцца не адразу.

Толькі праз тры-чатыры пакаленні ў мутантаў, якія маюць уласцівасць расшчапляцца, спрацоўвае скрыты генетычны код, і былыя замухрышкі ўзнагароджваюць даследчыка за цярплівасць. Пасля «цяжкага дзяцінства» яны становяцца не проста стабільнымі, як гавораць вучоныя, і прыгоднымі да выкарыстання ў селекцыі, але яшчэ і набываюць здольнасць ствараць нетрадыцыйныя камбінацыі спадчынных прыкмет.

Дзякуючы знаходцы беларускіх вучоных, магчымасці выбару ў селекцыянераў павялічваюцца ў некалькі разоў. Атрыманыя генетыкамі мутанты яравой і азімай пшаніцы, ячменю, трыцікале, якія маюць уласцівасць расшчапляцца, уключаны ў калекцыю Усесаюзнага інстытута раслінаводства і ўжо выкарыстоўваюцца селекцыйнымі цэнтрамі Беларусі, Расіі, Украіны, Малдовы і Казахстана.

Д. ПАТЫКА,
кар. БЕЛТА.

АПОШНЯЯ ІНФАРМАЦЫЯ АД 18 ДА 18 СУТАК

І СТАРЫМ САЛДАТАМ ПАТРЭБНА АБАРОНА...

У Мінскім доме афіцэраў прайшоў устаноўчы сход Беларускага фонду сацыяльнай абароны былых ваеннаслужачых. Ініцыятарамі яго стварэння выступілі народныя дэпутаты БССР, Беларускі рэспубліканскі савет ветэранаў вайны і працы, Мінская секцыя Савецкага камітэта ветэранаў вайны, розныя аб'яднанні былых воінаў-інтэрнацыяналістаў і ветэранаў Узброеных Сіл.

Ініцыятары арганізацыі фонду выказалі ўпэўненасць, што новы фонд будзе садзейнічаць аднаўленню сацыяльнай справядлівасці. На сходзе абмеркаваны праграма, статус, круг дзейнасці, паўнамоцтвы кіруючых органаў, іншыя арганізацыйныя пытанні.

Выбраны савет фонду, першым старшынёй якога стаў генерал-лейтэнант запасу І. Малкоў.

СТУДЭНТЫ АБ'ЯДНОЎВАЮЦЦА

У Віцебскай вобласці створана асацыяцыя студэнтаў вышэйшых навучальных устаноў. Сфера дзейнасці яе вельмі шырокая: ад рэалізацыі грамадзянскіх правоў навучэнцаў да правядзення спартыўных мерапрыемстваў. Членства ў новай арганізацыі калектыўнае. Існаваць яна будзе на даходы ад уласнай гаспадарчай дзейнасці і ахвяраванні спонсараў.

ПАЛЕСКАЯ БЫЛЬ

Адразу ў трох рэспубліках — на «стыку» Расіі, Украіны і Беларусі — размясцілася Палессе. Гэтаму краю, жыццю і быту яго жыхароў прысвечана выстаўка «Народная культура Палесся» ў Ленінградскім этнаграфічным парку-музеі народаў СССР. Яна праводзіцца ў рамках міжнароднай праграмы, якая вывучае праблему «Славяне Усходняй Еўропы».

Мэта экспазіцыі—падкрэсліць важнасць захавання аднаго з унікальных у этнакультурных адносінах рэгіёнаў славянскага свету. Бо менавіта тут найбольш яскрава прасочваюцца рысы ўсходнеславянскай агульнасці, этнагенетычная аснова трох буйнейшых народаў, якія жывуць на Еўрапейскім кантыненце. Наведвальнікі могуць убачыць рэаліі аднаго з ачагоў архаічнай славянскай культуры. Паказаны рэдкія экспанаты з Палесся, беражліва захаваныя ў фондах музея, — адзенне, хатнія рэчы, конская вупраж, прылады працы, розныя інструменты. Так узнаўляецца аблічча зямлі, дзе спрадвеку ў дружным суседстве жылі рускія, украінцы і беларусы.

Асаблівае гучанне выстаўцы надаюць тыя факты, што Палессе аказалася ў зоне чарнобыльскай катастрофы, што масавае перасяленне жыхароў можа прывесці да страты захаваных да нашых дзён «прыкмет» быту гэтага краю.

ТРАКТАРЫ ПАД АБСТРЭЛАМ

ГРОДЗЕНСКАЯ ВОБЛАСЦЬ. (Р. Дарашук). На дарозе ля в. Гінавічы супрацоўнік падраздзялення ДПС ДАІ даў сігнал спыніцца трактарысту, які кіраваў трактарам Т-150 з прычэпам. Аднак трактарыст не падпарадкаваўся. Не адрэагаваў ён і на папераджальны выстрал. Другім выстралам было пашкоджана задняе кола. Трактар з'ехаў у балота і спыніўся.

У в. Ізабеліна Ваўкавыскага раёна інспектар ДПС хацеў спыніць трактар МТЗ-80 без нумарнога знака, а затым пачаў яго праследаваць на аўтамашыне УАЗ-452. Але трактарыст не дазваляў машыне ДАІ абагнаць сябе. За вёскай, пасля безвыніковага папераджальнага выстралу, міліцыянер разрадзіў абойму па ўсіх колах гора-ўцекача.

А для трактарыста калгаса «Маладая гвардыя» Іўеўскага раёна А. Бартасевіча гэта паездка магла аказацца апошняй. Ён накіраваў свой МТЗ-80 на работнікаў міліцыі, адзін з якіх быў вымушаны прымяніць зброю. Парушальнік паранены.

ЖАХІ НА МОГІЛКАХ

ЛІДА. (Т. Чарнавус). Могілкі здаўна лічацца месцам нейкага патаемнага страху і смутку. Для веруючых гэта яшчэ і мяжа паміж гэтым і тым светам. Нездарма з могілкамі звязаны розныя неверагодныя гісторыі. Але не ў казцы, а ў жыцці давялося сустрэцца з жахамі на могілках рабочаму ВА «Лідабудматэрыялы» В. Катовічу.

Выпадкова трапіўшы на могілкі каля вёскі Дакудава, ён убачыў цэлыя горы мінеральных угнаенняў, кучы металалому і іншага смецця. Але сапраўдны жах ахапіў яго пазней, калі натknуўся на аміячную бочку, напалавіну закапаную і запоўненую.., паўзгніўшымі рэшткамі цялят.

Як кажуць, Бог рассудзіць.

«ПАЛЯЎНІЧЫЯ» ЗА ТЭЛЕФОНАМІ

МІНСК. Апошнім часам на Мінскім аўтазаводзе пачасціліся выпадкі крадзяжу тэлефонных апаратаў прама з кабінетаў. Так, з памяшкання бухгалтэрыі невядомыя ўкралі адразу пяць тэлефонных апаратаў. А потым узламалі дзверы ў кабінеце галоўнага бухгалтара ўпраўлення матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння. І тут прыхапілі яшчэ пяць апаратаў. Але скарыстаць здабычу не ўдалося. Злачынцаў затрымалі. Як аказалася, абодва—рабочыя гэтага ж прадпрыемства. Вядзецца следства.

ВЕДАЙ КУЗЬМІЧА, АМЕРЫКА!

Віцэ-прэзідэнт амерыканскай дабрачыннай радыёкампаніі «Citihope Radio» пані Шарон Мор у Мінску не першы раз. Кожны візіт замежнай госці звязаны з дабрачыннымі акцыямі: перадачай лекаў, медабсталявання, наведваннем дзіцячых устаноў.

На гэты раз пані Мор сустрэлася з мінскім мастаком Аляксеем Кузьмічом, аўтарам вялікага цыкла жаночых партрэтаў. На адным з палотнаў мастак адлюстраваў амерыканку з хворым беларускім дзіцем на руках. Як заўважыла госця, гэты таленавіта напісаны партрэт стане ўпрыгажэннем яе вілы.

Фота Я. ПЯСЕЦКАГА.

ЧАС ПАДПІСАННЯ У ДРУК: ПА ГРАФІКУ 21.05, НУМАР ПАДПІСАНЫ У 21.05.

Чытач просіць слова

Зноў у адны вароты,

або Ці існуе саюз сярпа і молата?

Цяпер нярэдка гучаць галасы аб тым, што час, нарэшце, гораду вярнуць даўгі вёсцы. Аднак у канкрэтным жыцці справа далей лозунгаў і дэкларацый практычна не ідзе. Хутчэй, наадварот. Горад сваім магутным молатам працягвае біць па сярпу, пакладзеным на кавадла, выціскаць з вёскі апошні сок, прымяняючы самыя разнастайныя спосабы і формы.

Калі гаворка ідзе аб даўгах, то ў першую чаргу маюцца на ўвазе гады харчразвёрсткі, сталінскіх падаткаў на ўсе віды сялянскай дзейнасці, прымусовае адбіранне праз непамерныя дзяржаўныя планы ў калгасаў і саўгасаў прадукцыі раслінаводства і жывёлагадоўлі ў часы панавання камандна-адміністрацыйнай сістэмы, а зараз праз так званыя дзяржзаказы. Горад і цяпер эксплуатуе вёску нястрымным ростам цэн на сельскагаспадарчую тэхніку, мінеральныя ўгнаенні, будаўнічыя матэрыялы, розныя паслугі, [illegible] на іх прадукты харчавання.

Каб далёка не хадзіць за прыкладамі, прывяду хоць бы такі факт. Агульнавядома, якой вялікай падмогай у вырашэнні харчовай праблемы з'яўляецца закуп лішкаў сельскагаспадарчых прадуктаў у асабістых падворках вяскоўцаў — малака, мяса. Каб зацікавіць сельскіх жыхароў да актыўнага ўдзелу ў вырашэнні харчовага пытання, выканкомы сельсаветаў распрацоўваюць канкрэтныя мерапрыемствы, накіраваныя на аказанне дапамогі селяніну ў развіцці падсобнай гаспадаркі. Скажам, калгасы і саўгасы, каб мяса і малака, прададзеныя насельніцтвам, уключаючы ў выкананне плану [illegible] віды прадукцыі, абавязваюцца прадастаўляць насельніцтву выпасы, сена і салому, а дзяржава праз магазіны спажывецкай кааперацыі — прадаваць камбікорм па 0,4 кілаграма за кожны літр малака, а таксама па кілаграму — за рэалізаваны кілаграм мяса.

У мерапрыемствах выканкома Конкавіцкага сельсавета на мінулы год па закупу сельгаспрадуктаў у насельніцтва, у прыватнасці, было запісана: «Калгас прадастаўляе малаказдатчыкам сена саманарыхтоўкай па цане 2 капейкі за кілаграм. За прададзеную тону малака выдаецца тона сена і трыста кілаграмаў саломы бясплатна, а за рэалізацыю 1,6 тоны малака — адпаведна 2 тоны сена і 500 кілаграмаў саломы». Акрамя таго, за прададзеныя [illegible] 1.200 кілаграмаў малака да ўстаноўленай закупачнай цаны [illegible] па 1 капейцы за кожны кілаграм.

Калі ўлічыць, што закупачная цана на малако да апошняга часу [illegible]

[illegible] бухгалтар Пціцкага вытворчага ўчастка Калінкавіцкага камбіната хлебапрадуктаў Лідзія Міхайлаўна Астрэйка. — Нават гаспадаркам па нарадах камбікорм выдаваць забараняецца. Дазволена толькі абменьваць на прынятае збожжа. Трэба неяк выпампаваць яго з калгасаў і саўгасаў...

Зноў выпампаваць. Выходзіць, як у спорце, гульня ў адны вароты. Больш таго, скажыце, прычым тут асабістыя гаспадаркі? Вяскоўцы ж выконваюць і перавыконваюць свае абавязацельствы па рэалізацыі лішкаў сельгаспрадуктаў. Пры гадавым заданні 1.286 кілаграмаў летась на кожную карову прыватнага сектара ў Конкавіцкім сельсавеце закуплена ў сярэднім [illegible]

[illegible]

— Калгасы і саўгасы [illegible]

А. ТУРАВЕЦ,
старшыня выканкома Конкавіцкага сельсавета.
Л. АМЕЛЬЧАНКА,
супрацоўнік петрыкаўскай раённай газеты «За новыя рубяжы».

ІНФЛЯЦЫЯ: СЁННЯ І ЗАЎТРА

СЁЛЕТНІ ГОД АБЯЦАЕ БЫЦЬ ГОДАМ ГІПЕРІНФЛЯЦЫІ, АЛЕ ШАНЦЫ ПАЗБЕГНУЦЬ ЯЕ ЯШЧЭ ЁСЦЬ, ЛІЧЫЦЬ АКАДЭМІК МІКАЛАЙ ПЕТРАКОЎ, ДЫРЭКТАР НЯДАЎНА СТВОРАНАГА ІНСТЫТУТА ПРАБЛЕМ РЫНКУ АН СССР.

Такі прагноз дырэктара Інстытута праблем рынку АН СССР зусім рэальны. На думку шэрагу спецыялістаў, грашовая рэформа прэм'ер-міністра В. Паўлава [illegible] у краіне ўсяго на два-тры тыдні. Павышэнне [illegible] лішкаў грошай і прытармазіць інфляцыйны скачок, каб цэны былі лібералізаваны, а не вызначаны зверху. Паколькі лібералізацыі цэн не адбылося, а адміністрацыйнае павышэнне [illegible] кампенсацыя, новы віток інфляцыі непазбежны. Хоць кампенсацыя і напоўніць [illegible] грашыма, і ў дзяржавы ўсё роўна іх [illegible], і іх зноў пачнуць друкаваць.

— Вялікія надзеі ўскладаліся на праграму ўрада Расіі, — гаворыць М. Петракоў. — Але, на жаль, гэтым спадзяванням не [illegible]. У расійскіх кіраўнікоў больш розных палітычных лозунгаў і, натуральна, больш крытыкі ў адрас саюзнага ўрада ў галіне палітыкі цэн. Парламент РСФСР прыняў прапанову Кабінета міністраў СССР аб павышэнні цэн як вымушаную меру, але [illegible] усю адказнасць Б. Ельцын ускладаў на кіраўніцтва Саюза. Склалася дзіўная сітуацыя: ні міру, ні вайны...

Грашовая палітыка, якая праводзіцца сёння ўрадам СССР, была сфарміравана яшчэ ў 1987 годзе, лічыць акадэмік. Прэйскуранты, уведзеныя 2 красавіка, былі падрыхтаваны ў 1988 годзе, калі В. Паўлаў быў старшынёй Камітэта па цэнах Савета Міністраў СССР. Яшчэ ў 1988 годзе неабходна было прыслухацца да трывожных грамадскіх сігналаў, улічыць незадаволенасць насельніцтва будучым павышэннем цэн, старанна прааналізаваць сітуацыю. На жаль, гэтага не адбылося. А найбольш моцным пратэстам супраць будучага павышэння сталі прылаўкі, спустошаныя пакупнікамі ў канцы 1990 года.

Пункт погляду

Рэформа ўрада ў тым выглядзе, у якім яна задумана, наўрад ці прывядзе да ўстойлівага паляпшэння становішча на ўнутраным рынку, мяркуе акадэмік. І асноўная прычына яго скептыцызму заключаецца ў тым, што грашовая рэформа праводзіцца, не закранаючы іншыя эканамічныя механізмы, перш за ўсё вытворчасць. А без развіцця вытворчасці любое павышэнне цэн бескарысна і надзвычай балючае для насельніцтва.

І ўсё ж, нягледзячы на песімістычныя прагнозы, М. Петракоў упэўнены, што выйсце з гэтага становішча ёсць. Такім ён лічыць і свае прапановы па цэнах, уключаных, як вядома, у праграму Шаталіна—Яўлінскага «500 дзён».

Сутнасць іх у наступным. Да цяперашняга часу па-за таварна-грашовымі адносінамі заставаліся [illegible]. Гаворка ідзе перш за ўсё пра зямлю, дамы, кватэры, дробныя вытворчасці ў сферы камунальна-бытавога абслугоўвання, а таксама пра акцыі. [illegible] заключаецца ў тым, каб звязаць грошы шляхам стварэння новых рынкаў з гэтых тавараў.

— Я назваў бы гэта выкарыстаннем пераваг сацыялізму, — гаворыць М. Петракоў. — [illegible] Скажам, перад Польшчай, [illegible].

Такім чынам, на думку акадэміка, удасца [illegible] асноўную масу лішніх грошай, [illegible] дзвюх вельмі важных рэчаў. Па-першае, грошы не адбіраюцца ў насельніцтва, [illegible] незадаволенасці людзей. Па-другое, велізарная маса лішніх грошай фактычна забяспечваецца таварнай масай, і гэта дазваляе пазбегнуць імклівага росту інфляцыі.

Пакуль жа інфляцыя нарастае. Тэмпы яе ацэньваюцца па-рознаму. Прэм'ер-міністр СССР лічыць, што гэта 3 працэнты, Дзяржаўны камітэт па статыстыцы [illegible] 7,5 працэнта, а незалежныя эксперты, у тым ліку і М. Петракоў, называюць лічбу 12—17 працэнтаў. [illegible] што ў краіне не існуе дакладных крытэрыяў ацэнкі ўзроўню інфляцыі. Але большасць спецыялістаў сыходзіцца на думцы, што [illegible] скачок [illegible] у вадаварот гіперінфляцыі, выбрацца з якога будзе вельмі цяжка.

Але шанцы ёсць, лічыць М. Петракоў. Больш таго, ён упэўнены, што [illegible] носіць часовы характар. СССР вымушаны будзе рана ці позна [illegible] і рынкавых адносін. І менавіта таму ў складаны для эканомікі краіны час быў створаны Інстытут праблем рынку АН СССР, які ўзначаліў акадэмік М. Петракоў.

— Да будучага трэба рыхтавацца, — лічыць ён.

Ю. КОТЛЕР.
(ІАН).

Больш як дзесяць гадоў узначальвае працоўны калектыў Багушэўскага лясгаса Уладзімір Анатольевіч СІПОВІЧ. Дзякуючы яго намаганням у гаспадарцы ўкараняюцца новая тэхніка і перадавая тэхналогія. На трэць павялічылася вытворчасць тавараў народнага спажывання. І, бадай, самае галоўнае — дагаворныя абавязацельствы сістэматычна выконваюцца на 100 працэнтаў. Вось бы так на ўсіх прадпрыемствах краіны! Тады і паліцы магазінаў не пуставалі б, і паміж людзьмі было б больш згоды.

Фота М. АМЕЛЬЧАНКІ.

«Прышэльца» ў каршэнь?

Прыгадваю размову з адным азербайджанцам даволі саліднага ўзросту, і ў вушах стаіць яго пытанне:

— Што вы робіце? Апамятайцеся. Вы ж распальваеце ў сябе, у Беларусі, агонь міжнацыянальных спрэчак гэтак жа, як ў Прыбалтыцы, Малдавіі, Нагорным Карабаху. Гэта — па-першае. Па-другое, скажыце, як бы вы рэагавалі, каб мы вашых дзетак і іх маці, якія зведалі на сабе чарнобыльскі ўдар, узялі ды вытурылі з нашых баз адпачынку, дзе яны аздараўляюцца?

Пытанні хвосткія, нібы ўдар бізуна. А ўзніклі яны ў прадстаўніка сонечнага Азербайджана зусім не выпадкова. Справа ў тым, што сёлета ў лютым прэзідыум Гомельскага гарадскога Савета народных дэпутатаў прыняў рашэнне «Аб некаторых часовых мерах па абароне спажывецкага рынку і законных інтарэсаў жыхароў Гомеля на 1991 год». У мэтах барацьбы са спекуляцыяй, крадзяжамі, рэкетам і некаторымі іншымі негатыўнымі з'явамі гарадскія ўлады прынялі незаконны, я сказаў бы, нават антыканстытуцыйны акт, накіраваны на абмежаванне правоў і ўстанаўленне пераваг па нацыянальных і тэрытарыяльных прыкметах.

Так, пунктам 3 гэтага рашэння забараняецца пасяленне ва ўсіх відах гасцініц горада асоб, якія прыбылі з так званых «паўднёвых рэгіёнаў краіны» без камандзіровачных пасведчанняў, за выключэннем транзітных пасажыраў, для якіх устаноўлены тэрмін пражывання — двое сутак, а для камандзіраваных — тры дні. Прадоўжанне тэрміну пражывання і выдача на гэта дазволу ўскладзены на тэрытарыяльныя органы міліцыі, якія, згодна з законам, неправамоцныя выконваць такія функцыі.

У парушэнне Канстытуцыі СССР і палажэння аб пашпартнай сістэме ў СССР дадзена ўказанне ўсім раённым аддзелам унутраных спраў горада абмежаваць прапіску грамадзян, якія прыбываюць з паўднёвых рэгіёнаў і не маюць пастаяннай работы на дзяржаўных прадпрыемствах і ў арганізацыях горада. Дэпутаты пайшлі яшчэ далей: пастанавілі наогул не падпускаць гасцей з поўдня на подступы да Гомеля. У гэтым рашэнні прапанавана Саветам народных дэпутатаў Буда-Кашалёўскага, Гомельскага, Веткаўскага, Добрушскага раёнаў і г. Рэчыцы (гэта значыць, раёнаў, якія знаходзяцца ў непасрэднай блізкасці ад абласнога цэнтра — **С. Р.**) прымяніць падобныя санкцыі да «прышэльцаў» з Закаўказзя і Сярэдняй Азіі, якія не маюць статуса бежанцаў і ў якіх няма тут блізкіх сваякоў.

Ёсць у рашэнні і пункт аб абмежаванні продажу ўказаным вышэй грамадзянам гарадскіх кватэр, прыватных дамоў, дач, наём іх у арэнду. Устаноўлены для іх і новы парадак продажу кветак, агародніннай прадукцыі, садавіны, цытрусавых. Зараз яны павінны рэалізоўваць іх праз магазіны дзяржгандлю, спажывецкай кааперацыі і ўпраўленне рынкамі. А таго, хто адважыцца стаць за прылавак, міліцыя, фінансавыя і падатковыя органы выканкомаў, гандлёвыя інспекцыі могуць гнаць у каршэнь, а прадметы гандлю здаць у магазіны для ацэнкі іх і рэалізацыі на- [illegible]

даўству, але пагаршае ў Гомелі становішча спраў на спажывецкім рынку, абвастрае міжнацыянальныя канфлікты. Устаноўленыя забароны і абмежаванні будуць садзейнічаць новаму вітку злачыннасці, росту ценявой эканомікі, злоўжываннем у гандлі і пры заключэнні розных грамадзянска-прававых здзелак.

Да таго ж, само гэта дзіўнае рашэнне дыяметральна процілеглае прынцыпам і мэтам рашэння гарсавета, якое было прынята два месяцы назад аб аб'яўленні Гомеля зонай свабоднага прадпрымальніцтва. Там, між іншым, падкрэслена, што на тэрыторыі горада неабходна ўстанавіць спрошчаны рэжым уезду і выезду як для савецкіх, так і для замежных грамадзян, што будуць мець роўны статус усе формы ўласнасці, уключаючы прыватную.

Дык у чым усё ж справа? Адкуль узяўся гэты дыскрымінацыйны акт? Як здарылася, што орган Савецкай улады, які павінен сачыць за выкананнем савецкіх законаў, па сутнасці праяўляе прававы нігілізм?

Заўважу, што пункты гэтага рашэння нават не знаходзяцца ў юрысдыкцыі самога прэзідыума гарсавета. Гэта значыць, што ўсе падобныя пытанні вырашаюцца вышэйстаячымі арганізацыямі — Вярхоўнымі Саветамі СССР ці рэспублікі, Саветамі Міністраў. У дадзеным выпадку мы сутыкнуліся з ганебнай вайной законаў, якой у апошні час «праславілася» наша краіна.

Згодзен, што некаторыя прыезджыя абвастраюць крымінагенную абстаноўку ў Гомелі і са злачынцамі трэба змагацца. Але ж на тое ёсць міліцыя, якая, мяркуючы па ўсім, якраз і стараецца непрыдатнымі метадамі аблегчыць сабе работу: менавіта яна рыхтавала гэта рашэнне зыходзячы са сваіх вузкаведамасных амбіцый. Дарэчы, юрыст гарсавета папярэджваў аб незаконнасці рашэння прэзідыума. На жаль, да яго голасу не прыслухаліся.

Не магла прайсці міма гэтага абуральнага факта пракуратура горада, якая ўнесла ў прэзідыум гарсавета прадстаўленне і прапанавала адмяніць антыканстытуцыйнае рашэнне, згодна з якім прадстаўнікі Закаўказзя і Сярэдняй Азіі ў горадзе над Сожам ператвараюцца ў своеасаблівых персон нон грата. Двойчы прэзідыум абмяркоўваў прадстаўленне, аднак безвынікова. Таму і вырашылі пытанне вынесці на сесію гарсавета.

Разважаю і аб тым, якая яшчэ недасканалая ў нас прававая сістэма. Здаецца, усё ясна: прыняты незаконны акт, значыць, трэба падаваць у суд. Але, аказваецца, у суд пракурор звярнуцца не можа, бо рашэнне гарсавета носіць нарматыўны характар. У выпадку падтрымкі рашэння прэзідыума гарсавета яго сесіяй гарадской пракуратуры пры падтрымцы пракуратуры абласной трэба звярнуцца ў абласны Савет. А калі і там дэпутаты прагаласуюць за рашэнне прэзідыума? Тады трэба турбаваць пракурора рэспублікі, каб ён звярнуўся ў Вярхоўны Савет БССР.

Карацей кажучы, пайшла пісаць губерня. А ці не лепш было б дэпутатам, перш чым прымаць тое ці іншае рашэнне, зазірнуць у Канстытуцыю і за- [illegible]

С. РАБЦАЎ,
пракурор г. Гомеля.

Гаварыльняй прылаўкі не напоўніш

Паважаная рэдакцыя!

Ніколі не пісала ў газеты, а цяпер вось не вытрымала.

Вы прабачце, але напішу думку простага чалавека: народ ужо не хоча ні чытаць, ні выпісваць газеты, у тым ліку і вашу. Яны сталі, як кажуць, безаблічныя, нецікавыя.

Усё пішам пра дэфіцыт і пра палітыку бясконца. Надакучыла. У людзей апускаюцца рукі. Трэба, каб газета дух узнімала, а пакуль што ўсё наадварот. Быў правільны лозунг: «Газета—калектыўны прапагандыст і калектыўны арганізатар». Нельга ж гэта адкідваць.

Усё пішам пра голыя прылаўкі, а хто ж іх напоўніць, калі толькі будзем пісаць ды крычаць? З газеты відаць, што карэспандэнты далей Мінска і не бываюць. Працаваць трэба! А то за гэты год (ад мінулай вясны) наша краіна, і рэспубліка ў тым ліку, сваімі размовамі то на з'ездах, то на сесіях, то на мітынгах толькі адцягвае народ ад работы. Вось і пустыя прылаўкі. Гэтых слоў туды не пакладзеш.

Правільна, што забаранілі перадачы з сесій па радыё. Адна пустая гаварыльня. Да чаго дакіраваліся? Нічога няма. Прасціна — 48 рублёў. Абсурд. Дык сейце ж лён! Хто яго вывеў з палёў? Не народ жа. Прамысловасць няхай зробіць церніцы, каб любая жанчына магла на іх працаваць. Так мы ўвесь свет ільняной тканінай апранём. А рэспубліка азалаціцца. У нас жа лён расце ўсюды. А яшчэ цукровыя буракі, ды і іншая сыравіна—каноплі, воўна—усё адразу і не ўспомніш. Толькі накіроўваць народ трэба, ды правільна. А для гэтага трэба быць сярод народа. Народ працуе і будзе працаваць.

Хутка 50 гадоў пасля вайны, а якія ў нас дарогі! «Панская» Польшча за 18 гадоў пабудавала ўсюды дарогі і школы. На будаўніцтве дарог працавалі бясплатна. Гэта была асаблівая павіннасць. Да гэтага часу па гэтых дарогах ездзім. А цяпер крок ступі—за ўсё плаці, а газеты, радыё і тэлебачанне толькі распальваюць страсці. Трэба накіроўваць і [illegible]

піш ні за якія грошы ў вёсцы. А ці ж яе нельга зрабіць? Яшчэ гадоў 20—30 назад рабілі ж. Цяпер жа перабудаваліся ўсе на гаварыльню. Развялі гэты апарат. Адзін працуе, а дзесяць ім «кіруюць». Як паглядзіш—адзін-два трактарысты, два-тры рабочыя, а астатнія ўсе «пішуць». Дык вось гэтымі пісанымі паперкамі, што ўсюды пішуць, можна запоўніць пустыя прылаўкі, больш няма чым. А цяпер нашы кіраўнікі яшчэ больш начальства нарабілі і прывілеі яму далі. Былі чэргі за адзеннем, а зараз будуць за хлебам, бо першымі кінулі работу гараджане, ну а што, калі кінуць і хлебаробы, скажуць: няхай працуюць начальнікі?

Трэба, каб быў начальнік на 25—30 рабочых, а астатнія павінны займацца прадукцыйнай працай. Я памятаю словы сваёй маці, што трэба прывучаць дзіця да працы з пялёнак. А цяпер да 18 гадоў усё мяч аб сцяну б'юць. Вось і пайшла злачыннасць ад гультайства.

Ды дзе ні паглядзіш—беспарадак поўны. Вось і цэны павысіліся, а ўсё роўна нічога няма і не будзе, пакуль не адпачнём працаваць кожны сумленна. Як у казцы, на прылаўкі нішто не прыйдзе.

І. САВОСЬКА,
пенсіянерка.

в. Лясная,
Баранавіцкі раён.

КАМЕНТАРЫЙ АДДЗЕЛА ПІСЬМАЎ:

«Вядома, гэта мая пісаніна толькі крык у бясконцай тайзе, ніхто на яе не зверне ўвагі...». Не, у рэдакцыі «Звязды» пісьмо І. Савоська адразу падрыхтавалі да друку. Чаму? З усёй шматлікай рэдакцыйнай пошты гэты ліст вылучаецца тым, што ў ім пажылы чалавек не просіць і не патрабуе, як звычайна, нейкай дапамогі, паратунку толькі для сябе, а вядзе роздум аб набалелым, аб тых складаных, найважнейшых пытаннях і праблемах, якія сёння датычаць літаральна кожнага з нас, усяго нашага грамадства.

Безумоўна, не з усімі довадамі, катэгарычна - безапеляцыйнымі выказваннямі па некаторых пытаннях з аўтарам [illegible]

Роздум ля парадняга пад'езда

Ці заўсёды спрацоўвае заканадаўства, накіраванае на абарону правоў грамадзян, пацярпеўшых ад чарнобыльскай катастрофы? Вось што гаворыцца пра гэта ў пісьме, дасланым у рэдакцыю.

Шмат пісалася і гаварылася, што дапамога ахвярам Чарнобыля аказваецца дрэнна. Усё гэта добра вядома, і пастаянная публікацыя падобных фактаў нават пачынае каго-ніякага раздражняць. Аднак я рызыкну прывесці яшчэ адзін прыклад — з уласнага вопыту.

Не так даўно быў прыняты Закон БССР «Аб сацыяльнай абароне грамадзян, пацярпеўшых ад катастрофы на Чарнобыльскай АЭС». Вось і я вырашыў пакарыстацца адным з палажэнняў артыкула 22 названага Закона, у якім гаворыцца пра магчымасць атрымання беспрацэнтнай пазыкі на гаспадарчае ўладкаванне ў памеры да пяці тысяч рублёў на сям'ю.

У раённым аддзяленні Ашчаднага банка на новым месцы жыхарства, куды я звярнуўся, мне паведамілі: пазыку, маўляў, можаце ўзяць, але за вас нехта павінен паручыцца. На гэта адказаў, што ў мяне ёсць сястра, якая жыве за 16 кіламетраў ад нашай вёскі (праўда, у суседнім раёне). Не, запярэчылі фінансісты, шукай паручыцельства толькі ў сваім раёне. Дык я ж жыву на новым месцы зусім мала, няма пакуль што ні сяброў, ні знаёмых. Хто ж возьме на сябе адказнасць? Так і застаўся, што называецца, з носам...

Калі быў па справах у Мінску, то вырашыў скарыстаць выпадак і падзяліцца сваімі думкамі і прапановамі са старшынёй камісіі па чарнобыльскіх пытаннях Вярхоўнага Савета рэспублікі І. М. Смолярам. Але куды там: не пусціў мяне на ўваходзе міліцыянер, а падвёў да раскладу прыёму наведвальнікаў членамі ВС БССР. З раскладу я даведаўся, што тав. Смоляр прымае наведвальнікаў кожны другі аўторак з 10 да 14 гадзін. Вось такі парадак. Значыць, і тут не пашанцавала...

Выйшаў я з Дома ўрада і задумаўся: што ж атрымліваецца? Калі ты жывеш у «зоне», то табе ўвага і павага, а як выехаў адтуль, то і жыві як хочаш — нікому да цябе няма ніякай справы. Такі, прабачце, роздум каля параднага пад'езда.

С. БАБРОЎСКІ,
вёска [illegible] Бераставіцкага раёна Гродзенскай вобласці (былы жыхар Слаўгарадскага раёна Магілёўскай вобласці).

«У ПАРАДКУ ЎЗАЕМАДАПАМОГІ»,

або Куды сплываюць дэфіцытныя запчасткі

«У кахання, як у птушкі, крылы, законаў усіх яно мацней», — спявае Кармэн. Вельмі слушная думка. Асабліва калі справа датычыць любові да свайго аўтамабіля. Тады ўжо сапраўды — усіх законаў мацней. А як жа інакш? Калі аўто, аб якім марыў доўгія гады, цаной неймаверных намаганняў нарэшце куплена — яно павінна ездзіць. І тут ужо хочаш не хочаш — любі і клапаціся, інакш з месца не зрушыш.

Узяць, напрыклад, такую немудрагелістую рэч, як аўтапакрышкі. Вопытным вадзіцелям, напэўна, не трэба доўга тлумачыць, што такое «жыгулёўскія» радыяльныя шыны Белацаркоўскага завода. Попыт на іх вышэй павышанага, на «АўтаВАЗе» нават ветэранаў у чаргу ўжо не запісваюць на гэту гуму, усё, як кажуць, «забіта» на некалькі гадоў наперад. А на «чорным» рынку за адно кола трэба выкласці амаль 600 рублёў. Калі ўлічыць, што аўтамабілю іх патрабуецца роўна 5 (гэта ў вазку пятае кола стала сімвалам непатрэбнасці, на машыне ж без «запаскі» лепш не рызыкаваць), сума, якая спатрэбіцца, каб «абуць» любімую цацку, набліжаецца да сярэднегадавой зарплаты ўладальніка. Калі аўтааматар не спекулянт альбо рэкецір, яму можна толькі паспачуваць. Але чалавек не быў бы чалавекам, каб не здагадаўся, як з гэтага сумнага становішча выйсці з найменшымі выдаткамі. Цэлай групе такіх прадпрымальных людзей пасля паспяховага завяршэння сваёй «аперацыі» давялося пазнаёміцца з начальнікам АБКСУ Ленінскага РАУС А. М. Цішкаўцом і старшым оперупаўнаважаным Ю. Г. Біруковым. Ад іх ваш карэспандэнт і даведаўся аб механіцы справы, пра якую варта расказаць падрабязна, бо на яе прыкладзе вельмі ясна відаць, наколькі марнымі аказваюцца [illegible]

дырэктар С. М. Русак 4 студзеня гэтага года піша пісьмо наступнага зместу:

«Таксаматорны парк № 3.
Дырэктару тав. Вараб'ю У. І.
ЖРЭА Ленінскага раёна просіць Вас у парадку аказання ўзаемадапамогі адпусціць 40 аўтапакрышак для аўтамабіляў «Жыгулі».
Аплату гарантуем.
Дырэктар С. М. Русак».

Жыгулёўскія пакрышкі ЖРЭА яўна не патрэбны—у арганізацыі ўсяго адна легкавая машына—«Масквіч». Ні аб якой вытворчай неабходнасці і гаворкі быць не можа. Але ў аўтапарку лішніх пытанняў не задаюць, і на лісце з'яўляецца рэзалюцыя «ёсць магчымасць». Толькі лічба 40 перапраўлена на 22.

Узнікае наступнае пытанне: адкуль у таксапарку знайшлася магчымасць задаволіць патрэбы ЖРЭА ў жыгулёўскіх шынах? Там жа няма службовых «Жыгулёў» і, адпаведна, не можа быць і такіх пакрышак. Але на базе ў Фаніпалі, дзе таксапарк пакрышкі, нягледзячы ні на што, атрымаў, таксама, відаць, не задавалі пытанняў. Такім чынам, пакуль ветэранскія чэргі стаяць амаль нерухома, дэфіцытныя запчасткі расцягваюцца рознымі арганізацыямі на «ўзаемадапамогу».

У таксапарку № 3 дзевятага студзеня па даверанасці, выпісанай на супрацоўніцу ЖРЭА Ж. У. Люцько, 22 аўтапакрышкі атрымаў брыгадзір радыёмеханікаў АПА «Мінсклегаўтатранс» В. І. Дзедавец.

20 аўтапакрышак Дзедавец забраў сабе і прадаў сваім знаёмым, а грошы за іх, усе дакументы і астатнія дзве штукі перадаў Русаку праз вадзіцеля ЖРЭА Г. М. Кішко.

Кішко, які, як на грэх, таксама аказаўся ўладальнікам «Жыгулёў», не ўтрымаўся і «схімічыў»: жыгулёўскія пакрышкі забраў сабе, а на [illegible]

Усе клопаты па ажыццяўленню другой яе часткі ўзяў на сябе па распараджэнню Русака начальнік аддзела забеспячэння ЖРЭА М. М. Шпакаў. Цяпер трэба было па дакументах правесці ўсе аўташыны як прададзеныя супрацоўнікам арганізацыі. Зрабіць гэта аказалася надзвычай проста: час ад часу людзі звяртаюцца з заявамі на матэрыялы. Вось сяго-таго з іх Шпакаў і прасіў «па-добраму» заадно падмахнуць фіктыўныя заявы на аўташыны. Аказаць паслугу кіраўніцтву згадзіліся работнікі ЖРЭА В. І. Мазур, А. В. Пасікаў, В. І. Мельнікаў, А. Н. Карповіч.

Цяпер некалькі лічбаў. Аптовая цана аўтапакрышак, па якой ЖРЭА атрымала іх у таксапарку, — 33 рублі + 2 руб. 70 кап. Рознічная цана, па якой шыны былі рэалізаваны пакупнікам, — 68 р. + 5 працэнтаў «прэзідэнцкага» падатку. Але ёсць яшчэ дагаворная цана, якая з 15 лістапада 1990 г. пісьмом Дзяржкамцэн СССР ад 13.II.90 г. устаноўлена менавіта на гэтыя аўтапакрышкі, —233 рублі за штуку. Значыць, у касу ЖРЭА недапаступіла амаль 3 тысячы рублёў. Можна зараз, вядома, пакараць Сяргея Міронавіча Русака за выкарыстанне службовага становішча ў асабістых мэтах, можна без асаблівых надзей на поспех паспрабаваць спагнаць з яго суму дзяржаўных страт. Але справа ўжо зроблена. Як гаворыцца ў старой мініяцюры ў выкананні нябожчыка Райкіна, «колы раскатаны мясцовымі жыхарамі па аулах». Застаецца адно пытанне: навошта гэта ўсё было Русаку? Пакрышак ён не атрымаў, нейкую асабістую матэрыяльную зацікаўленасць у гэтай справе рашуча адмаўляе. Відаць, рабіў гэта выключна з меркаванняў маралі, з-за чыстага альтруізму. Што ж, бывае.

У такім разе можна параіць аўтамабілістам, якія зведалі гора на «АўтаВАЗе»: [illegible]

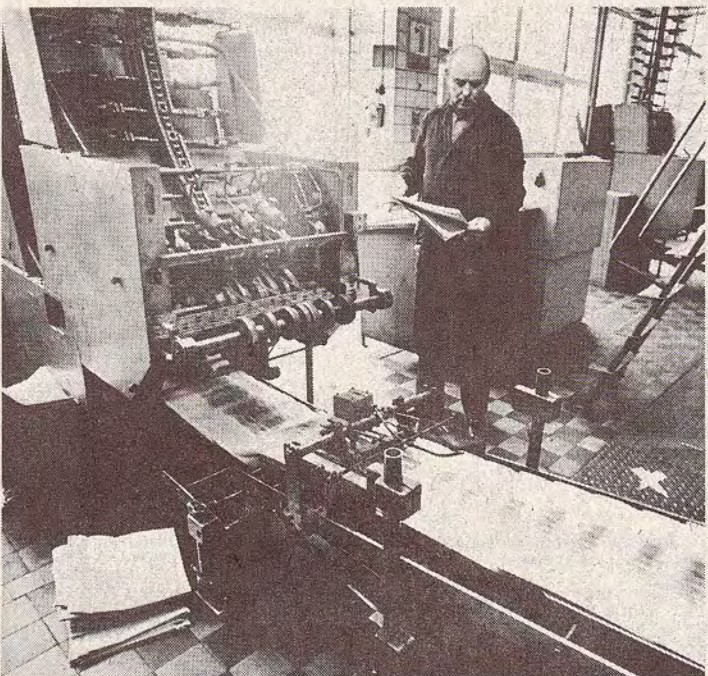
А. БЯРСУДСКІ.

Сёння—Дзень друку

ГАЗЕТА ДА СТАРТУ ГАТОВА. ПУСК!

Фотарэпартаж

І вы разгортваеце чарговы нумар газеты «Звязда». Шукаеце сваіх любімых і нелюбімых аўтараў, знаходзіце — не знаходзіце, надоўга зачытваецеся ці хутка адкладваеце газету ўбок. Ва ўсякім разе кожны раз бачыце радкі, здымкі, загалоўкі... І ўспамінаеце добрым ці не вельмі словам журналістаў, якія стварылі ўсё гэта ў галаве і перанеслі на паперу. Але газета — гэта не толькі галоўны рэдактар ці радавы рэпарцёр. Ад ліста паперы з журналісцкімі радкамі да газеты з імі ж — доўгі і нялёгкі шлях.

Газета — гэта праца вярстальшчыкаў і наборшчыкаў, мантажыстаў і выпускаючых выдавецтва ЦК КПБ. 5 мая — іх свята таксама. Наша агульнае свята друку, якое мы сустракаем з агульнай верай у камп'ютэрную будучыню нашых з вамі газет.

Як запэўніў галоўны інжынер выдавецтва Мікалай Паршута, камп'ютэрнай тэхнікі дастаткова. Справа — за самаарганізацыяй работы. Калі раней гучалі заклікі: «Кожны камсамолец—на самалёт!», то цяпер проста неабходна пасадзіць кожнага журналіста, наборшчыка і вярстальшчыка за камп'ютэр.

Камп'ютэрная вёрстка — гэта перш за ўсё культура газетнай вытворчасці, хуткасць, якасць і аператыўнасць. Ну і, вядома, развітанне са шкоднымі для здароўя цынкам і свінцом, з якімі даводзіцца мець справу амаль усім працуючым у выдавецтве.

Газета «па-камп'ютэрнаму» робіцца ад пачатку да канца ў белых халатах, не адыходзячы больш як на дзесяць метраў ад свайго рабочага месца.

Праўда, усё гэта ў будучым, хай сабе вельмі блізкім, але ўсё роўна будучым. У выдавецтве пакуль што працуе адзін камп'ютэрны клас, дзе выпускаюцца па тэхналогіі англійскіх газет «Гардыян», «Таймс» і іншых беларускія «Свободные новости», «Пресс-бол», рэкламны дадатак да «Вячэрняга Мінска», «Кинонеделя».

Усе ж астатнія рэспубліканскія газеты робяцца далёка не ў белых халатах. У тым ліку і твая «Звязда», чытач.

Брыгада вярстальшчыц пад кіраўніцтвам Лідзіі Колік з выпускаючымі Ядвігай Жызнеўскай і Валянцінай Дайнека «вінаватыя» ў своечасовым і, я сказаў бы, якасным выхадзе нашай газеты.

Што такое вярстальшчыца формнага цэха выдавецтва, дзе са свінцовага набору журналісцкіх тэкстаў складаецца ў рэшце рэшт газета? Гэта, безумоўна, прафесіяналізм (тры вярстальшчыцы абслугоўваюць чатыры паласы), работа амаль без перадыху (у графік выхаду трэба ўкласціся) і чорныя ад металу і друкарскай фарбы рукі.

Хіба не ганарова, што брыгада вярстальшчыц «Звязды» амаль кожны месяц выходзіць пераможцай у спаборніцтве з брыгадамі іншых газет? Колькасць спазненняў выхаду газеты ў свет у «Звязды» заўсёды найменшая.

Тут сваю ролю адыгрывае як спрытнасць і майстэрства маладзейшых вярстальшчыц Таццяны Курэйчык і Вольгі Якавец, так і вопыт Валянціны Дайнека і Ядвігі Жызнеўскай. Дарэчы, апошняя звязана з газетнай справай з Вялікай Айчыннай, калі амаль адна выпускала партызанскія газеты ручным наборам.

Вядома, шмат змянілася з таго часу ў вытворчасці газет. Але што выпуск газеты — гэта ненарміраваны рабочы дзень, могуць пацвердзіць працаўнікі на ўсіх яго працэсах. Яшчэ некалькі гадоў назад сядзелі, бывала, да шасці гадзін раніцы, толькі, каб чытач даведаўся аб самых апошніх падзеях чарговага з'езда.

21.05 — апошні тэрмін, калі звярстаная, вычытаная і падпісаная «Звязда» павінна пайсці ў мантажны цэх, адтуль — на друкарскія станкі і — у свет. Гэта значыць, да цябе, чытач!

Таму, калі будзеш браць у рукі чарговы нумар «Звязды», што пахне свежай друкарскай фарбай, калі-нікалі ўспомні добрым словам і гэтых людзей, якія разам з журналістамі робяць газету ГАЗЕТАЙ.

А. КОКТЫШ.

На здымках — тыя, хто сваёй добрасумленнай працай забяспечваюць выпуск газет: ветэран друку Ядвіга Францаўна ЖЫЗНЕЎСКАЯ; выпускаючая Валянціна ДАЙНЕКА, вярстальшчыца Вольга ЯКАВЕЦ, брыгадзір Лідзія КОЛІК; мантажніца Людміла КУЗЬМЯНОК; брыгадзір друкароў Валянцін БАРКУН; у зале вёрсткі і набору на персанальных камп'ютэрах; старшы майстар Соф'я РУСАН, лінатыпісткі Любоў ПЕТРАШ і Галіна КАЧАНОВІЧ.

Фота Я. ПЯСЕЦКАГА.

На здароўе і мільёна не шкада

Невялікі гарадок Капыль у Мінскай вобласці так і застаўся б у радзе іншых непрыкметным цэнтрам раённага маштабу, каб не паявіўся тут фізкультурна-аздараўленчы комплекс. Гэта цудоўнае спортзбудаванне з саунай, пляцоўкамі для гульняў, вялікім стадыёнам, раздзявалкамі, буфетамі будавалася чатыры гады агульнымі намаганнямі Дзяржкамспорта Беларусі, шэрагу калгасаў і саўгасаў. І не было ніводнага ўкладчыка сродкаў, хто, нягледзячы на эканамічныя цяжкасці, сумняваўся б у неабходнасці стварэння ачага здароўя.

Каштаваў ён амаль мільён рублёў. Але гэтыя грошы, як лічыць старшыня райспарткамітэта Анатоль Рыбак, дадуць прыбытак праз тры гады. Прыбытак матэрыяльны. Але самае галоўнае — паявілася магчымасць прыцягнуць да заняткаў у аздараўленчых групах практычна ўсё насельніцтва дзесяцітысячнага Капыля, а таксама суседніх вёсак. Прычым, без чэргаў і дэфіцыту. А прыязджаюць сюды ў выхадныя дні за 20—30 кіламетраў. Звязаныя з гэтым расходы бяруць на сябе гаспадаркі, прадпрыемствы, установы.

У комплексе «прапісаліся» 28 аздараўленчых груп. Заняткі з імі пры медыцынскім кантролі праводзяць дзесяткі інструктараў фізкультуры. Дарэчы, тут няма ніводнай спецыялізаванай спартшколы. Уся работа накіравана толькі на ўмацаванне здароўя чалавека.

Нагадаем, што менавіта капыльскія сярэднія школы першымі ў краіне перайшлі на штодзённыя ўрокі фізкультуры, а вучні пачалі атрымліваць пашпарты здароўя. Толькі два дзетсады ў раёне не маюць уласных басейнаў.

— Калі так справа пойдзе і далей, гарадок можа стаць фізкультурнай сталіцай Беларусі, — лічыць старшыня Дзяржкамспорта рэспублікі Уладзімір Рыжанкоў. І гараджане з ім згодныя.

В. ДУТАЎ,
кар. БЕЛТА.

Футбол

АДБЫЛІ «НУМАР»...

Агульнавядома: перад выхадам на матч каманда атрымлівае ад трэнера ўстаноўку. Як дзейнічаць з тым ці іншым сапернікам, каму каго апякаць, на якім участку поля паімкнуцца атрымаць перавагу—гэтыя і іншыя задумкі распрацоўваюцца і прапаноўваюцца, як правіла, загадзя, да ўступлення ў барацьбу. Іншая справа, як яны выконваюцца...

Устаноўку на матч з харкаўскім «Металістам» выконваючы абавязкі галоўнага трэнера мінскага «Дынама» Міхаіл Вяргеенка, вядома ж, даваў. Якую? Мы, на жаль, гэтага не ведаем. Аднак добра ведаем іншае: каманда згуляла адзін з самых горшых матчаў за апошнія некалькі гадоў.

Прымітыўныя дзеянні дынамаўцаў кінуліся ў вочы літаральна з першых мінут. Гуляючы па прынцыпу «бі—бяжы», мінчане, здавалася, адбывалі нейкую павіннасць, а не гулялі ў футбол. Там, дзе трэба было згуляць у пас, ігракі спрабавалі прабіцца наперад ў адзіночку, а калі здаралася рэдкая магчымасць ударыць па варотах, яны шукалі... працягу атакі. Словам, на полі былі не майстры, а пачынаючыя спартсмены...

Лік 0:0, які так і застаўся на табло, стаў дынамаўцам папрокам: гуляць трэба, а не займацца падзёншчынай!

У іншых матчах дзевятага тура зафіксаваны наступныя вынікі: «Спартак» (Уладзікаўказ)—«Металург»—2:1, «Шахцёр» — «Спартак» (Масква)— 1:1, «Чарнаморац»—«Днепр» — 0:0, «Лакаматыў»—«Тарпеда» — 0:2, «Дынама» (Масква) — «Пахтакор» — 3:1, «Памір» — «Дынама (Кіеў)—2:1, ЦСКА—«Арарат» — 2:1.

Вось як выглядае зараз турнірная табліца:

	Г	В	Н	П	М	А
ЦСКА	9	7	1	1	20—9	15
Шахцёр	10	2	8	0	10—7	12
Тарпеда	9	3	4	2	10—7	10
Днепр	9	3	4	2	6—4	10
Спартак М.	6	4	1	1	10—6	9
Арарат	9	4	1	4	7—9	9
Металіст	9	3	3	3	8—9	9
Чарнаморац	10	2	5	3	13—11	9
Памір	9	1	7	1	5—5	9
Дынама М.	9	3	2	4	10—11	8
Дынама Мн.	9	2	4	3	10—10	8
Спартак У.	8	2	4	2	10—11	8
Дынама К.	8	2	4	2	9—10	8
Лакаматыў	9	2	2	5	7—13	6
Металург	9	2	2	5	5—11	6
Пахтакор	8	1	2	5	7—13	4

Тры наступныя гульні дынамаўцы Мінска правядуць на выездзе. 7 мая яны сустрэнуцца з маскоўскім «Тарпеда», 13—з «Лакаматывам», 18 мая — з «Шахцёрам». Рызыкнём выказаць свой прагноз: багаж ачкоў мінчан можа і не папоўніцца... Гуляць трэба!

А. ПАМОРСКІ.

Гараскоп на тыдзень

— Спадзяёмся, што ўсе атрымалі зарад бадзёрасці і аптымізму ў святочныя дні, таму наступны тыдзень напэўна стане ўдалым і плённым. Яшчэ раз жадаем чытачам прыўзнятага, добрага настрою і прапануем цікавыя прадказанні непальскага астролага Д. Лахані на бліжэйшыя сем дзён.

ХОЧАЦЕ—ВЕРЦЕ, ХОЧАЦЕ—ПРАВЕРЦЕ

КАЗЯРОГУ (22 снежня — 20 студзеня) ён не раіць прымаць паспешлівых, неабдуманых рашэнняў на рабоце. Менш мітусні, якую могуць прыняць за няўпэўненасць і неадпаведнасць займаемай пасадзе. Цвярозая ацэнка сітуацыі, няспешнасць нададуць вам вагу, дапамогуць справіцца з нечаканасцямі. Будзьце асабліва асцярожныя з усякімі механізмамі, машынамі, станкамі і г. д. Рэзка ўзрастае небяспека траўматызму на вытворчасці. І яшчэ. Чакайце гасцей.

ВАДАЛЕЯ (21 студзеня — 19 лютага) чакае вельмі напружаны тыдзень. «Вы будзеце шмат мітусіцца, брацца за ўсё адразу, але вынікі гэтай бурнай дзейнасці не апраўдаюць надзей», — папярэджвае астролаг. 8 і 9 мая вам трэба менш траціцца, падвесці свой баланс, таму што ў вас і так ужо не сыходзяцца канцы з канцамі. Жанчынам самы час «пачаць новае жыццё». Гаворка, напэўна, ідзе аб замужжы.

РЫБЫ (20 лютага — 20 сакавіка) «заняліся вельмі правільнай і патрэбнай справай». Вы на верным шляху, але вельмі важна давесці справу да пераможнага канца. Вам удасца зрабіць спрыяльнае ўражанне на ўплывовых людзей. Вы добра арыентуецеся ў абстаноўцы і застанецеся задаволенымі вынікамі працы. Вельмі магчыма, што вы адправіцеся ў паездку. Можа, нават за мяжу.

АВЕН (21 сакавіка — 20 красавіка) прадэманструе рэдкую працаздольнасць. У вас накапілася столькі энергіі, што можна звярнуць горы. Поспех чакае бізнесменаў. Усё цудоўна не толькі на рабоце, але і ў сям'і. Астролаг абяцае вам «незабыўныя хвіліны сямейнага шчасця». Увогуле, у вас наперадзе выдатны тыдзень.

ЦЯЛЬЦА (21 красавіка — 21 мая), магчыма, будуць часта наведваць трывожныя думкі і цяжкія прадчуванні. Гэта, напэўна, выклікана актывізацыяй у стане праціўнікаў. Неабходна ўважліва сачыць за іх дзеяннямі. Астролаг пакуль што не раіць вам адкрываць свае патаемныя планы калегам. Цяльцам-жанчынам астролаг раіць быць больш асцярожнымі, чым звычайна, вяртаючыся дамоў позна вечарам без надзейнага суправаджэння. Папрасіце, каб вас праводзілі ці сустракалі.

БЛІЗНЯТЫ (22 мая — 21 чэрвеня) крыху страцяць свой прыродны энтузіязм. Магчыма, давядзецца зведаць трывогу. Некаторым здасца, што трапілі ў бязвыхадную сітуацыю. Але гэта не так. З 8 мая абставіны пачнуць мяняцца да лепшага. Вы атрымаеце добрыя навіны здалёк. У канцы тыдня вас чакаюць амурныя прыгоды са старым знаёмым ці знаёмай.

РАКУ (22 чэрвеня — 23 ліпеня) астролаг прадказвае «дарагі тыдзень», гэта значыць шмат грашовых затрат. Аднак гэтыя расходы апраўданы — усё для дому, для сям'і. Справіцца з фінансавымі праблемамі дапамогуць дадатковыя даходы. Ракі-жанчыны, якія мараць аб дзецях, могуць зрабіць першы важны крок да ажыццяўлення гэтай мары. Вельмі спрыяльны перыяд, гаворыць астролаг. Але толькі не 9 мая — гэта даволі трывожны дзень.

У ЛЬВА (24 ліпеня — 23 жніўня) з'явяцца надзеі на больш светлую будучыню. Гэтаму будзе садзейнічаць шэраг удач у вашым жыцці. Але як заўсёды, астролаг раіць гэтаму тэмпераментнаму знаку часцей стрымліваць эмоцыі і менш вастраслоўіць. Паклапаціцеся аб сваім страўніку, не ешце абы-што. У сямейных Ільвоў не выключаны дамашні канфлікт на глебе рэўнасці.

ДЗЕВЕ (24 жніўня — 23 верасня) добра было б устрымацца ад рызыкоўных дзеянняў, якія могуць паставіць вас пад удар праціўніка. Некаторых з вас чакаюць несуцяшальныя навіны здалёк. Разважэнне нябесных свяціл абяцае вам добрае здароўе, дастатак і поспех у каханні. Дзевам, якія працуюць на прамысловых прадпрыемствах, аўтар гараскопа раіць устрымацца ад стачак і іншых форм пратэсту. Гэта небяспечна сутыкненнямі.

ВАГАМ (24 верасня — 23 кастрычніка) астролаг прадказвае з'яўленне сур'ёзных праблем, да якіх трэба паставіцца вельмі ўважліва. Не той час, каб брацца за новую, адказную работу ці распачынаць важную справу. Пабераҗыце здароўе 6 і 7 мая. У гараскопе змяшчаецца папярэджанне жанчынам, якія чакаюць дзяцей: будзьце вельмі асцярожныя і пры найменшым пагаршэнні самаадчування абавязкова пракансультуйцеся з урачом.

У СКАРПІЁНА (24 кастрычніка — 22 лістапада) мала часу на раскачку — трэба завяршаць свае планы, інакш начальства страціць да вас давер. У пачатку тыдня вы можаце стаць ахвярай нагавору, што прымусіць панервавацца. Прыйдзецца прыкласці нямала сіл, каб адновіць ісціну і вярнуць сваё добрае імя. Праўда пераможа, але настрой будзе сапсаваны. На наступным тыдні вам процілпаказаны любоўныя прыгоды, выпадковыя сувязі. Яны могуць прывесці да непажаданых вынікаў.

СТРАЛЬЦУ (23 лістапада — 21 снежня) непальскі астролаг раіць трымацца далей ад плётак і чутак. Не вядзіце пустыя размовы, якія могуць паставіць вас у няёмкае становішча. Вам трэба сканцэнтравацца на канкрэтных справах, і вы здолееце зрабіць кідок наперад. Калі прыслухаецеся да парад астролага, то ён абяцае вам вынікі ўжо 8 мая. Вялікіх поспехаў могуць дабіцца палітычныя дзеячы. Вельмі магчыма важная камандзіроўка. У сям'і ўсё выдатна. Так што ўсяго добрага.

Д. МАКАРАЎ,
кар. ТАСС.
(Спецыяльна для «Звязды»).

«Праміж людзей і я штурхаўся...»

(«ТАРАС НА ПАРНАСЕ»)

Амяльян Сцяпанавіч ШУРПАЧ больш пяцідзесяці гадоў свайго жыцця аддаў рабоце ў беларускім друку. Працаваў у раённых газетах, выпускаў у падполлі «Звязду» і «Чырвоную змену», супрацоўнічаў у рэспубліканскіх газетах і часопісах, нават рэдагаваў кнігі ў выдавецтве «Беларусь». Любімы ягоны жанр—фельетоны, гумарэскі, задзірыстыя калючкі.

Мы папрасілі дзеда Кашлатага (гэта ягоны псеўданім) расказаць некалькі гісторый з журналісцкага жыцця, вядома ж, у ягоным жанры.

«РАЙЛІТАЎСКІЯ» ПАКУТЫ. У тыя часы ніводная паперка не павінна была выслізнуць з рэдакцыі і друкарні без дазволу раённага цэнзара, скарочана — «райліта».

Нашым «райлітам» быў стары і стажам, і гадамі бальшавік нехта Малікін. Чытаў ён доўга, часта драмаў над газетнымі паласамі. Гэта было для нас, маладых, пякельнай карай.

Ды нездарма кажуць, што з любога стану ёсць выйсце. Знайшлі яго і мы. Больш не будзілі «райліта», калі той драмаў над газетнымі старонкамі. А давалі яму добра ўспаць. Затым ціхенька адводзілі ягоны палец, якім зазначаў месца, дзе скончыў чытаць, на самы канец старонкі і будзілі. Маўляў, канчайце чытаць, калі ласка. «Райліт» згодліва хітаў галавой, ставіў свае штэмпелі з дазволам на друк і распаўсюджванне. А мы стрымгалоў беглі на вечарынку.

ТАК БЫЎ НАБЫТЫ ПСЕЎДАНІМ. Было гэта летам сорак трэцяга года. Тады ўжо быў у падпольнай рэдакцыі «Звязды» і «Чырвонай змены». Абавязкаў на мне было амаль столькі, колькі, як кажуць, на сабаку блох. І сакратар, і літработнік, і карэктар, і друкар і нават экспедытар.

Дык вось, нешта не ладзілася з друкам. Злосць ажно распірала, бо не мог дапетрыць прычыны. А тут нечая фігура яшчэ засланіла святло ў дзвярах. Вядома, прыйшлося выдаць у яе адрас такіх эпітэтаў, якія зараз не ўсе нават прыватныя выданні надрукуюць.

Справіўся ўсё-такі. Скончыў і выйшаў на паветра. Гляджу, сядзіць на пенчуку Зімянін, тады першы сакратар ЦК камсамола рэспублікі. Я не спалохаўся, не такія страхі бачыў. А ён мне гэтак міралюбна і кажа: ты б хоць пастрыгся, а то вельмі ж кашлаты. З таго часу і стаў я Кашлатым.

ДЫПЛАМАТЫЧНАГА СКАНДАЛУ НЕ БЫЛО. Ва ўмовах падполля самым цяжкім заняткам быў прыём інфармацыі ТАСС. Паспееў запісаць — добра, а не справіўся, — не пазвоніш. Прапусціў што—на грэх ідзі, выдумляй.

Так было ў час Тэгеранскай канферэнцыі. На ёй прысутнічаў пасол ЗША ў Савецкім Саюзе пан Кер. Радыст не дачуў — і замест К паставіў іншую літару. Спярша здзівіліся, а потым нехта супакоіў, што ў амерыканцаў бываюць і не гэткага гучання прозвішчы. Так надрукавалі і ў газеце.

Праўда, дыпламатычнага скандалу не было.

ЯК ТРАПІЎ І ВЫЛЕЦЕЎ З «ВОЖЫКА». Працаваў тады ўласным карэспандэнтам «Чырвонкі» па Бабруйскай вобласці. Была такая. Карэспандэнтам быў надта актыўным. Любіў ездзіць па раёнах, таму і папракалі, маўляў, ніколі не застанеш на карпункце.

А калі надаралася бываць у Мінску, пацяшаў пачутым і пабачаным.

Неяк расказваю адну пацешную гісторыю на чацвёртым паверсе старога Дома друку. Раптам нехта кладзе руку на плечы. Паварочваюся—Кандрат Крапіва, ён тады быў рэдактарам «Вожыка». Ты, кажа, браце, напішы гэтак смачна пра тое, што расказваеш, і нясі ў «Вожык».

Пісаў доўга, пакутліва. Бо расказаць—адно, а выкласці на паперы—іншае. Надрукавалі. З таго часу і пайшло. Ажно да сярэдзіны сямідзесятых гадоў. А там затармазіла. Я пішу, мяне не друкуюць і прычыны не кажуць. Толькі адзін таварыш праясніў справу. Ён сказаў, што радыё «Свабода» ў перадачы пра беларускую сатыру і гумар вынесла такі прысуд. Маўляў, няма ні сатыры, ні гумару. Хіба вось толькі фельетоны нейкага Кашлатага нагадваюць сатыру. Так я і вылецеў з «Вожыка».

З БЕЛАРУСКАЙ ДЗЯЎЧЫНЫ ЗРАБІЎ ГРУЗІНА. Затрабавалі напісаць артыкул пра дружбу народаў. Некалькі разоў чуў, што ў Капыльскім раёне працуе трактарыстам нехта Чэчкалідзе. Сяго-таго перапытаў. Нават пазваніў у Капыль. Адтуль па тэлефоне, а сувязь была яшчэ тая, пацвердзілі, што Чэчкалідзія працуе на трактары.

З размахам згламаздаў не артыкул, а артыкуліну. Пра дружбу, сагрэтую сонцам стварэння і асветленую вялікімі ідэямі.

Праз дзён колькі тэрміновы выклік у рэдакцыю на пасяджэнне рэдкалегіі. Загад трэба выконваць. Сяджу на рэдкалегіі «Чырвонкі», чакаю сваёй чаргі.

Дайшла да мяне. Рэдактар і пытаецца, маўляў, грузін Чэчкалідзе сапраўды працуе трактарыстам? А якім чынам ён там апынуўся? Тут пусціў на поўны ход фантазію. Маўляў, у час вайны грузіну спадабалася беларуская зямля, а яшчэ больш беларуская дзяўчына. Вось ажаніўся і застаўся на Капыльшчыне.

Тут выбухнуў такі рогат, ажно шыбы задрыжэлі. Мне растлумачылі, што не грузін Чэчкалідзе працуе трактарыстам, а наша беларуская дзяўчына Чэчка Лідзія. А для навукі ўляпілі вымову.

РЭЙД ПА ЗАСТОЛЛЯХ. Гэта зараз з газет цяжка даведацца, чым жыве вёска, што робяць калгаснікі. А бывала паспрабуй прапусціць першую баразну альбо першы грукат трактара на палетках. Крый божа, як вытлумачаць.

Вось і мяне ўключаюць у рэйдавую брыгаду. Склад яе самы аўтарытэтны. Паехалі ў адзін з паўднёвых раёнаў. Тут і пачалося. Не на поле, а ў саўгасную ці калгасную сталоўку. А там — чаго душа жадае...

Пасядзелі тут—і ў іншы кут. А там тое самае. Пад канец ніхто з рэйдавай не ў стане адрозніць дзень ад ночы.

І гэтак штодня. Ды вось прачынаемся раніцой, а вакол бела ад снегу, і марозік градусаў на дзесятак. Якая ж тут сяўба! А народ на Палессі гасцінны, тым болей перад такой камісіяй. Пі, еш колькі пажадаеш. Вядома ніякіх палявых работ, ніякіх рапартаў аб першых перамогах на пасяўным фронце.

Канец рэйду быў не такім удалым, як пачатак. Рэйдавая брыгада распалася там жа. Прадстаўнікоў з высокіх арганізацый узяло пад сваю апеку раённае начальства. А не наменклатура—хто куды. За гэта ўкацілі мне суровую з занясеннем. Высокапастаўленым жа членам брыгады нават і пальцам не паківалі.

БЛУКАННЕ ПА ПАКУТАХ. У выдавецтве «Беларусь» нейкім чынам праведалі, што я не гну спіны перад самым высокім начальствам, і ўсклалі на мяне абавязак узгадняць розныя пытанні з работнікамі ЦК.

Пакуты гэта былі сапраўдныя. З радавых партыйных клеркаў ніхто не асмельваўся сказаць уласнае меркаванне. Пасылалі да вышэйшых. А паспрабуй трапіць да вышэйшага. У мяне ж неяк атрымлівалася. Мабыць, праз тое, што я не лічыў сябе залежным ад волі начальства, і таму, што бачыў высокіх кіраўнікоў у розных іпастасях.

Спатрэбілася віза на артыкул Пятра Міронавіча Машэрава. Каму ісці? Вядома, Шурпачу. Пайшоў, а што зробіш. Знаёмец з апарату бесперашкодна даваў мне пропуск. Пашыбаваў наверх, дзе кабінет Машэрава. Пасядзеў у прыёмнай, быццам у пустэчы. Потым парашыў дзейнічаць на свой страх і рызыку. Выйшаў у калідор, адчыніў нейкія дзверы. Бачу — сам Машэраў. «Вам што?—пытаецца. Кажу: трэба завізіраваць артыкул. Узяў без слоў, не чытаючы, паставіў подпіс, пагаманілі пра надвор'е. Затое міліцыянер, што быў на паверсе, праводзіў ажно да ганку.

ПРАГРАМА ТЭЛЕПЕРАДАЧ 3 7 ПА 12 МАЯ

7 мая, АЎТОРАК

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. Спартыўны тэлекур'ер.
9.00. Геаграфія БССР. 9 клас.
9.30. «Даруй нам, першае каханне». Маст. фільм.
10.35. «Анюта». Фільм-балет.
11.45. «Захопленыя ветразямі». Дак. фільм.
12.05. «Дні Турбіных». Маст. фільм. 3-я серыя.
13.55. Спяваюць Ванкуверскі і Маскоўскі камерныя хары.
13.55. «У лясах пад Ковелем». Маст. фільм. 1-я серыя.
15.00. Рытмічная гімнастыка.
16.00. Выяўленчае мастацтва. 5 клас.
17.00. [illegible]
17.10. «Малахітавая шкатулка». Мультфільм.
18.00. «Фермеры». Дак. фільм.
18.15. Наш каментарый. Трыбуна мільянаў.
18.25. Футбол. «Тарпеда» (Мінск) — «Дынама» (Мінск). У перапынку — Панарама.
20.20. Запытайце мяне пісьмо...
20.35. «Майстэрні дымкаўскай цацкі». Дак. фільм.
20.45. Калыханка.
21.00. Футбол. «Дынама» (Брэст) — «Зара» (Луганск).
21.50. Святочны канцэрт, прысвечаны Дню радыё. У перапынку (22.50) — Рэха дня.

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. Раніца.
9.00. Актуальны рэпартаж.
9.20. «Адвакат». Маст. фільм. 2-я серыя.
10.30. Дак. фільм «Яйка дыназаўра».
11.00. Дзіцячая гадзіна (з урокам нямецкай мовы).
12.00. ТСН.
12.15. Дзіцячы музычны клуб.
12.50. Лірычны альбом. К. Скварцоў.
15.00. ТСН.
15.15. «Мая жонка — бабуля». Маст. фільм.
16.20. Свет захопленых. «Дай лапу, сябар!»
16.35. Д. Шастаковіч. Камерная сімфонія для струннага аркестра. «Памяці ахвяр фашызму і вайны».
17.00. «Аб тых, хто памятае». Дак. фільм.
17.30. Рок-урок.
18.00. Мерыдыян. Міжнародныя навіны.
18.45. Дзелавы кур'ер.
19.00. «Сітуацыя». Аб праблемах сацыяльнай абароненасці ваеннаслужачых.
19.30. Мультфільмы «Сэмба», «Пеця-пеўнік».
19.55. Маст. фільм «Адвакат». 3-я серыя.
21.00. Час.
21.45. «ВіД» прадстаўляе: «Поле цудаў».
22.45. «Слова». Літаратурная праграма. «Тэатр+TV».
0.15. ТСН.

Другая агульнасаюзная праграма

8.00. Ранішняя гімнастыка.
8.15. «Канстанцін Бальмонт». Навукова-папулярны фільм.
8.35, 9.35. Музыка. 7 клас.
9.05. Французская мова. 1-ы год навучання.
10.05. Французская мова. 2-гі год навучання.
17.00. Поры года.
17.45. Рытмічная гімнастыка.
18.15. «Адкрыццё». Дак. фільм.
18.40. Парламенцкі веснік Расіі.
18.55. Футбол. «Металург» — ЦСКА. У перапынку **(19.45)** — Добрай ночы, малышы!
20.50. З. Кочыш іграе Шапэна.
21.00. Час (з сурдаперакладам).
21.45. «Вайна». Маст. фільм. 2-я серыя.
22.55. Канцэрт, прысвечаны Дню радыё.

8 мая, СЕРАДА

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Дархан». Кінанарыс.
9.00. Выяўленчае мастацтва. 5 клас.
9.30. Ліра.
12.25. «Паэт, мора і натхненне». Фільм-канцэрт.
13.05. «У лясах пад Ковелем». Маст. фільм. 2-я і 3-я серыі.
16.30. «Эх, Таптыгін, Таптыгін...». Мультфільм.
16.40. «Якая музыка была, якая музыка гучала». Спектакль Ленінградскага тэатра на Фантанцы.
18.00. «Партрэт у доўг». Дак. фільм.
18.20. «Вера мая беззапаветная...». Успамінае Алена Іванаўна Верамяюк.
18.55. Наш каментарый. Цана Перамогі
19.00. Панарама.
19.35. Аспекты. Як рассекчы «гордзіеў вузел». Праблемы сельскай эканомікі.
20.30. Тыдзень беларускага ўрада. Служба інфармацыі Савета Міністраў БССР паведамляе...
20.45. Калыханка.
21.00. [illegible]. Фільм-канцэрт.
21.45. «Яны сышлі з нябёсаў». Маст. фільм.
23.05. [illegible]
0.05. Рэха дня.

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. Раніца.
9.00. Дзелавы кур'ер.
9.15. «Адвакат». Маст. фільм. 3-я серыя.
10.20. «Самалёцік». Мультфільм.
10.30. «Слова». «Тэатр+TV».
12.00. ТСН.
12.15. Рок-урок.
[illegible]

Другая агульнасаюзная праграма

[illegible]

9 мая, ЧАЦВЕР

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.40. «Вагонавая легенда». Дак. фільм.
9.00. «Яны сышлі з нябёсаў». Маст. фільм.
10.20. «Песні вайны». Выконвае Л. Гурчанка.
10.55. Вас выклікае Спартландыя. Спаборнічаюць дзіцячыя сады № 154 і № 147 г. Мінска.
12.10. А. Куляшоў. «Хлопцы апошняй вайны». Тэлеспектакль.
12.40. Музыка маёй рэспублікі. Л. Абеліёвіч. «Партызанскія балады».
13.05. Тэлеклуб «Пошук».
13.25. «Бераг». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
15.40. Пра жыццё, вайну і Перамогу... Прымаюць удзел старшыня Рэспубліканскага савета ветэранаў вайны і працы народны дэпутат СССР А. Я. Андрэеў і член Ваеннага савета, начальнік Палітупраўлення БВА, народны дэпутат БССР генерал-лейтэнант А. М. Новікаў.
16.05. «І вечная памяць вайны...». Тэленарыс пра былога разведчыка, Героя Савецкага Саюза Ф. І. Кузняцова.
16.35. «Канцэрт — фронту». Па старонках кіназборнікаў ваенных гадоў.
17.40. Наш госць — народны мастак БССР Л. Шчамялёў.
18.50. Светлай памяці загінуўшых у барацьбе супраць фашызму. Мінута маўчання.
19.10. Панарама.
19.55. «Каб жыццё паўтарылася з пачатку...». Музычная праграма.
20.45. Калыханка.
21.00. «Дзякуй, салдат». [illegible]. Дак. фільмы.
21.50. Крок.
22.50. ТСН.

Першая агульнасаюзная праграма

[illegible]

Другая агульнасаюзная праграма

[illegible]

10 мая, ПЯТНІЦА

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Серабрысты званочак». Мультфільм.
9.00. «І пакуль на зямлі не пагасне каханне...». Фільм-канцэрт.
9.30. «Балада пра салдата». Маст. фільм.
10.55. Патрыёт. Тэлеклуб ДТСААФ.
11.30. «Імгненні вайны». Пра ваеннага карэспандэнта «Комсомольской правды» М. П. Ананьіна.
12.00. Я. Глебаў. «Альпійская балада». Спектакль ДАВТа БССР.
13.00. Сумесная забаўляльна-пазнавальная праграма Беларускага і Польскага тэлебачання.
13.50. Тэатр і час. Частка 1-я.
15.00. «Віна лейтэнанта Някрасава». Маст. фільм.
16.30. Тэатр і час. Частка 2-я.
17.55. Запрашаем на вячоркі. Ансамбль в. Урцішкі Іўеўскага раёна Гродзенскай вобласці.
19.00. Панарама.
19.30. «Забытыя мелодыі». Мецэнат-канцэрт з удзелам Дзяржаўнага канцэртнага аркестра БССР.
20.45. Калыханка.
21.00. «Азоўскае мора». Дак. фільм.
21.50. «Падранкі». Маст. фільм.
23.20. Рэха дня.
23.30. Футбол. «Днепр» (Магілёў) «Карабах» (Агдам).

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. «Ранішні поезд». Песні і танцы народаў СССР.
7.00. Рытмічная гімнастыка.
7.30. Ранішняя забаўляльная праграма.
8.00. ТСН.
8.15. Наш сад.
8.45. Канцэрт Дзяржаўнага ансамбля народнага танца Малдовы «Жок».
9.20. «Залатая антылопа». Мультфільм.
9.50. Фільм — дзецям. «Даміно».
10.50. «Жывапісу майстар па сваёй частцы». Дак. фільм.
11.00. Ранішняя зорка.
12.00. «Бурда модэн» прапануе...
12.30. А. М. Астроўскі. «Праўда добра, а шчасце лепш». Фільм-спектакль.
14.50. Спявае ансамбль «Зарайне» г. Петразаводска.
15.00. ТСН.
15.15. «Вобраз». Перадача для старшакласнікаў.
16.15. Фільмы рэжысёра Г. Натансона. «Шмуны дзень».
18.00. Міжнародная панарама.
18.45. «Чорная курыца». Мультфільм.
19.05. Фільм-канцэрт з удзелам С. Ратару «Караван кахання».
19.40. Маст. фільм «...Выратаванаму — рай».
21.00. Час.
21.45. Праграма «ВіД».
0.15. ТСН.
0.35. «Ноч джаза».

Другая агульнасаюзная праграма

8.00. Ранішняя гімнастыка.
8.15. «Аб'ектыў». Сустрэча з былымі ваеннымі фотакарэспандэнтамі А. В. Усцінавым і М. І. Савіным.
8.50. «Чароўная сарна». Мультфільм.
9.10. Руская мова.
9.40. «За радком пастановы». Аб лёсе Алёкмінскага запаведніка.
10.15. Відэаканал «Плюс адзінаццаць».
13.45. Амерыканскі футбол. Першынство сусветнай лігі.
14.45. «Культурныя сталіцы Еўропы» (Італія). «Ватыкан».
15.55. «Міласэрнасць» (Па выніках дабрачыннага тэлерадыёмарафона).
17.55. Футбол. Кубак СССР. Паўфінал.
20.00. Добрай ночы, малышы!
20.15. «Успамінаючы з любоўю...». Клаўдзія Шульжэнка.
21.00. Час (з сурдаперакладам).
21.45. «Вайна». Маст. фільм. 5-я серыя.
23.00. «Зачараванне рамансам». Кінаканцэрт.

11 мая, СУБОТА

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Падранкі». Маст. фільм.
10.15. «Урокі Баха...». Музычная навела.
11.00. Тыдзень планеты.
11.15. «Не радзіся прыгожай...». Партрэты школьных прыгажунь.
11.45. 20 мінут рэдактара.
12.05. Інтэрэкран. Прадстаўляе тэлебачанне Узбекістана.
13.00. Іграюць В. Варатнікоў і В. Льдокава (фартэпіяна).
13.45. Клуб вясёлых і знаходлівых. І паўфінал Рэспубліканскага турніру. Сустрэча каманд БСГА і Мінскага педагагічнага інстытута замежных моў.
15.00. «34-ы хуткі». Маст. фільм.
16.20. Памяці музыканта. А. Друкт.
17.00. ПІК. Пазнавальна-інфармацыйны відэаканал для падлеткаў.
19.00. Панарама.
19.30. «Да вас, сучаснікі мае». Фільм 2-гі.
20.45. Калыханка.
21.00. Спявае М. Магамаеў.
21.45. «Забытая мелодыя для флейты». Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
23.55. Рэха дня.

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. «Аб тых, хто памятае». Дак. фільм.
7.00. Ранішняя зорка.
8.00. ТСН.
8.15. Рытмічная гімнастыка.
8.45. Спорт для ўсіх.
9.00. Раным-рана.
10.00. На службе Айчыне.
11.00. Ранішняя забаўляльная праграма.
11.30. Клуб падарожнікаў.
13.00. Сельская гадзіна.
14.00. Здароўе.
14.30. Мы ідзём шукаць.
15.00. ТСН.
15.15. «У майстэрні мастака».
15.35. Марафон-15.
16.50. Анры Гуго (Францыя). Перадача з цыкла «Шмат галасоў — адзін свет».
16.55. «Кабарэ майго жыцця». Спявачка Ала Баянава.
18.10. Уолт Дысней прадстаўляе...
19.00. «Песня для дваіх». Эстрадная праграма з удзелам Т. Рузавінай і С. Таюшава.
19.25. Хвіліны паэзіі. В. Няжданаў.
19.30. «Прапануе руку і сэрца». Маст. фільм.
21.00. Час.
21.45. Футбольны агляд.
22.15. «Кінапанарама» прадстаўляе праграму «Ікс» і праграму «У кадры — трук».
23.45. ТСН.

Другая агульнасаюзная праграма

8.00. На зарадку станавіся!
8.20. «Раскажыце казку, доктар». Мультфільм.
9.00. «Каўкасіёні». Цыкл «Зямля трывогі нашай».
9.40. Іграе Р. Тазетдзінаў (балалайка).
10.00. Відэаканал «Садружнасць».
13.30. Відэаканал «Плюс адзінаццаць».
17.00. Планета.
18.00. Педагогіка для ўсіх.
19.00. «Па-дэ-дэ пад артабстрэлам». Дак. фільм.
19.30. Народныя мелодыі.
19.45. Парламенцкі веснік Расіі.
20.00. Добрай ночы, малышы!
20.15. Конны спорт. Прыз адкрыцця сезона.
21.00. Час (з сурдаперакладам).
21.45. «Вайна». Маст. фільм. 6-я серыя.
22.55. Бокс. Чэмпіянат Еўропы. Паўфінал.

12 мая, НЯДЗЕЛЯ

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Забытая мелодыя для флейты». Маст. фільм.
10.55. «Гэта аперэта». Фільм-канцэрт.
16.30. Экран дзіцячага фільма. «Тайна карпацкага замка».
17.45. «Домік для ўсіх». Мультфільм.
18.00. «Паэзія без слоў», «Зялёны пропуск». Дак. фільмы.
19.00. Панарама.
19.35. «Крышталі». Кінанарыс.
19.45. «Маё светлае імгненне». Фільм-канцэрт.
20.20. Без пяці 18. Праграма для падлеткаў і бацькоў. «Маналог настаўніка» (Л. І. Галяк).
20.45. Калыханка.
21.00. «Рака пакутаў», «Гаворачыя пяскі». Дак. фільмы.
21.40. «Ашчадны банк СССР прапануе...». Пытанні і адказы. Прамая лінія.
22.00. «У пятніцу вечарам». Маст. фільм.
23.25. Рэха дня.

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. Раніца.
9.00. Тыраж «Спортлато».
9.20. «Прапаную руку і сэрца». Маст. фільм.
10.45. Дзіцячая гадзіна (з урокам англійскай мовы).
11.45. Выступленне ансамбля «Святліца».
12.00. ТСН.
12.15. Футбольны агляд.
12.45. «Кабарэ майго жыцця». Спявачка Ала Баянава.
15.00. ТСН.
15.15. «Малахаў курган». Маст. фільм.
16.35. «Калі вам за...».
17.20. ТЮГ. «Звярыная кніга». Па казцы англійскай пісьменніцы Э. Несбіт.
18.00. Рух без небяспекі.
18.30. Мерыдыян.
18.45. Рускі харэаграфічны і песенны фальклор. Канцэрт.
19.10. Недыпламатычныя гутаркі. Прымаюць удзел былы прэзідэнт ЗША Рычард Ніксан і палітычны аглядальнік В. С. Зорын.
19.35. Маст. фільм «Вазьму твой боль».
21.00. Час.
21.45. Актуальнае інтэрв'ю.
21.55. «Брэйн-рынг». Выпуск 7-ы. Фінал.
22.40. Хранограф.
22.55. Пад знакам «П». У перапынку **(23.55)** — ТСН.

Другая агульнасаюзная праграма

8.00. Ранішняя гімнастыка.
8.15. «І. С. Тургенеў». Вершы ў прозе».
8.35, 9.35. Гісторыя. 8 клас. Чускія летапісы.
9.05. Англійская мова. 1-ы год навучання.
10.05. Англійская мова. 2-гі год навучання.
17.00. «Паверх бар'ера». Аб савецкіх прадпрымальніках.
17.45. Народныя мелодыі.
17.55. «Пыталава». Цыкл «Зямля Еўропы».
19.00. Бокс. Чэмпіянат Еўропы. Фінал. У перапынку **(20.00)** — Добрай ночы, малышы!
21.00. Час (з сурдаперакладам).
21.45. Аўтарскае тэлебачанне.
23.45. Бадмінтон. Чэмпіянат свету.

ТЭЛЕБАЧАННЕ

5 мая

Праграма Беларускага тэлебачання

8.30. Раніца рэспублікі.
8.45. «Роздум аб казцы». Дак. фільм.
9.00. «Грэшнік». Мастацкі фільм.
10.20. «Вайгач». Кінанарыс.
10.35, 11.40. Руская літаратура. 6-ы клас.
11.05. Свет грошай Адама Сміта.
12.10. «Дні Турбіных». Мастацкі фільм. 1-я серыя.
13.25. «Душы маёй царыцы». Фільм-канцэрт.
14.30. «Што пачым». Дак. фільм.
15.00. «Дзікі сабака Дзінга». Мастацкі фільм.
16.40. «Правіцель Турапута». «Лёгкі хлеб». «Школа памочнікаў». «Пека». Мультфільмы.
17.25. Пра шахматы і шахматыстаў.
18.00. «Маўклівая». Дак. фільм.
18.15. «Тры праблемы аднаго сельсавета». Ждановіцкі сельскі Савет.
18.30. Вучоны і час. Прафесар Р. В. Булацкі.
19.00. Панарама.
19.30. «Бельдэрсай». Кінанарыс.
19.40. Наш каментарый. А калі працаваць?
19.45. Дом і гаспадар. Аб забеспячэнні гараджан зямельнымі ўчасткамі.
20.45. Калыханка.
21.00. «Хай б'юць мяне — дужэйшы буду». Дак. фільм.
21.45. У кадры і за кадрам.
22.15. «Мой сябар Іван Лапшын». Мастацкі фільм.
23.50. Футбольны агляд.

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. Раніца.
9.00. «Дзелавы кур'ер».
9.20. Тыраж «Спортлато».
9.35. «Зверабой». Мастацкі фільм.
12.00. ТСН.
15.00. ТСН.
15.15. «Час спатканняў». Мастацкі фільм.
16.20. Свет захопленых. «Разам з птушкамі».
17.05. «На парог мой села казка». Мультфільм.
17.15. «Два сэрцы, два крылы, два пабрацімы». Канцэрт майстроў мастацтваў Якуціі.
18.30. «Мерыдыян».
18.45. «Трывогі зямлі чарнобыльскай».
19.15. Музыка ў эфіры. Выбранае.
19.50. Мастацкі фільм «Адвакат». 1-я серыя.
21.00. Час.
21.45. «Брэйн рынг». Выпуск 6-ы.
22.35. Хранограф.
23.20. «Міхаіл Мурамаў: ад песні да песні».
23.55. ТСН.

Другая агульнасаюзная праграма

8.00. Ранішняя гімнастыка.
8.15. «Цуды ў Таронта». Навукова-папулярны фільм.
8.35, 9.35. Музыка. 8-ы клас.
9.05. Англійская мова. 1-ы год навучання.
10.05. Англійская мова 2-гі год навучання.
17.00. «Дом для ўнукаў». Дак. фільм.
18.30. Ключ да сусветнага рынку.
19.00. «Куток сельскай мясцовасці». Цыкл «Зямля Еўропы» (Шатландыя).
20.00. Добрай ночы, малышы!
20.15. Бадмінтон. Чэмпіянат свету. Перадача з Даніі.
21.00. Час (з сурдаперакладам).
21.45. Аўтарскае тэлебачанне.

6 мая

Праграма Беларускага тэлебачання

9.05. Італьянская мова.
9.35. Гісторыя. 9 клас.
10.05. Руская мова.
10.35, 11.40. Астраномія. 11 клас.
11.05. Свет грошай Адама Сміта.
12.10. «Дні Турбіных». Маст. фільм. 2-я серыя.
16.30. Геаграфія БССР. 9 клас.
17.00. «Плошча кардонных гадзіннікаў». Мультфільм.
17.20. «Разам весела ісці...». «Ціха! Ідзе запіс». Фільмы-канцэрты.
18.00. Дак. фільмы «Дуброва», «Ахоўваецца дзяржавай».
18.50. Наш каментарый. Махавік крызісу.
19.00. Панарама.
19.30. «Галасы аднаго дрэва». Дак. фільм.
19.45. «Учора. Сёння. Заўтра». Тэлепартрэт народнага дэпутата СССР першага сакратара Гродзенскага абкома КПБ У. М. Сямёнава.
20.15. Іграе ансамбль флейтыстаў Белдзяржкансерваторыі.
20.45. Калыханка.
21.00. «Танцуе «Мэнга». Фільм-канцэрт.
21.40. Спартыўны тэлекур'ер.
21.55. Ліра. Літаратурна-мастацкі відэаканал. У перапынку — Рэха дня.

Першая агульнасаюзная праграма

6.30. Раніца.
17.15. Дзіцячая гадзіна (з урокам нямецкай мовы).
18.15. «Рух — гэта жыццё?». Гутарка з намеснікам начальніка Галоўнага ўпраўлення ДАІ МУС СССР В. Г. Ішуціным.
18.30. Мерыдыян.
18.45. «Рынак: гэта робіцца ў Японіі». Перадача 1-я.
19.30. Кантакт. Эканамічны агляд.
19.45. Маст. фільм «Адвакат». 2-я серыя.
21.00. Час.
21.45. Фільм-спектакль «Заўтра была вайна». Аўтар — Б. Васільеў.
0.40. ТСН.

Другая агульнасаюзная праграма

17.00. К. Хачатуран. Сюіта з балета «Чыпаліна».
17.30. «Перадача прайшла ў эфір...». Выпуск 5-ы. Аб выніках нетрадыцыйнага лячэння доктара Сарчука. (Сімферопаль).
18.00. «Аднесеныя ад граніц». Цыкл «Зямля Еўропы» (ФРГ).
18.55. Футбол. «Спартак» (Масква) — «Днепр». У перапынку **(19.45)** — Добрай ночы, малышы!
21.00. Час (з сурдаперакладам).
21.45. «Вайна». Маст. фільм. 1-я серыя.
23.00. Баскетбол. Мужчыны. Фінал.

Крыжаванка

Па гарызанталях: 7. Сыравіна для тэкстыльнай прамысловасці. 8. Удзельнік сумеснай дзейнасці. 10. Добры спецыяліст, знаўца сваёй справы. 12. Прадмет сялянскай мэблі. 13. Частка свету. 15. Збудаванне для праходу рыбы ў плацінах. 16. Узаемная дамоўленасць. 18. Індзейская народнасць у Мексіцы. 20. Парная тумба на палубе судна або прычале. 22. Від спорту. 23. Сімфонія П. Падкавырава. 25. Драпежная птушка. 26. Лінейка з дзяленнямі ў вымяральных прыборах. 28. Будаўнічы матэрыял. 29. Від манументальнага мастацтва. 30. Важнейшы харчовы прадукт. 33. Тып сялянскага паселішча ва ўсходніх славян. 35. Абеззаражванне ран. 36. Краязнаўчая кніга В. Вольскага. 37. Кожны асобна ўзяты жывы арганізм.

Па вертыкалях: 1. Кароткі перапынак у гутарцы, музычны твор. 2. Гідраўлічная машына. 3. Млекакормячая жывёла атрада грызуноў. 4. Смерч над сушай у Паўночнай Амерыцы. 5. Прадвадзіцель гунаў. 6. Травы, кветкі, пераважна лекавыя. 9. Народны танец кабардзінцаў, адыгейцаў. 12. Возера ў басейне Шчары і Ясельды. 14. Клас хрыбетных жывёл. 17. Казахскі паэт-акын. 19. Працэс вырабу тканіны. 20. Пучок нітак на канцы пояса. 21. Астраўная дзяржава ў паўднёва-заходняй частцы Ціхага акіяна. 24. Аповесць З. Бядулі. 27. Каштоўны камень фіялетавай афарбоўкі. 28. Разнавіднасць, відазмяненне чаго-небудзь. 31. Тытул вышэйшых дыпламатычных прадстаўнікоў Ватыкана. 32. Плывучы знак для абазначэння фарватэра. 33. Савецкі металург, знаўца тэхналогіі рэдкіх металаў. 34. Даўнейшая мера даўжыні, роўная 2,54 мм.

Крыжаванку даслаў Пётр ГУРЧОНАК.
г. Полацк.

АДКАЗЫ НА КРЫЖАВАНКУ, ЗМЕШЧАНУЮ 27 КРАСАВІКА

ПАРАДЫ ПРЫГАВОРАНАГА, ЯКІ ВЫРАТАВАЎСЯ САМ

ВАША ЗДАРОЎЕ

(Заканчэнне. Пачатак у № 86).

Выпадае і халестэрын, закупорваючы пратокі. Выдаляемыя разам з жоўцевым пузыром 2—5 камянёў не вырашаюць праблемы аднаўлення ачышчальнай функцыі печані. Увесь асноўны «завал адходаў» знаходзіцца ў ёй самой. Народная медыцына прапануе ачышчэнне печані рабіць толькі пасля таго, як поўнасцю вызвалены, ачышчаны кішэчнік. У адваротным выпадку ствараецца небяспека паўторнай інтаксікацыі крыві за кошт застойных шлакаў печані, якая ачышчаецца. Падрыхтоўка печані — вегетарыянскае харчаванне на працягу тыдня з рэгулярным ачышчэннем кішэчніка праз тыдзень.

1-ы дзень — зрабіць раніцай нашча клізму. Увесь дзень — яблычны сок свежага прыгатавання ў любой колькасці. 2-гі дзень — тое ж самае. 3-ці дзень — тое самае, але яблычны сок толькі да 19 гадзін (у гэты час адпаведна сутачнаму біярытму печань расслабляецца і здольная, як пацвярджае вопыт, пазбавіцца ад камянёў любога памеру).

Легшы ў пасцель, грэлку пакласці на вобласць печані і праз кожныя 15 мінут піць па 3 сталовыя лыжкі алею і адразу ж 3 сталовыя лыжкі соку лімона. Лепш з адной шклянкі адразу. Усяго на ачышчэнне затрачваецца па 200 г алею і соку лімона. Грэлку можна патрымаць на правым падрабер'і 2—3 гадзіны. А потым спакойна заснуць. Калі спрацуе кішэчнік, пойдуць зялёныя білірубінавыя камяні. Яны маюць кансістэнцыю гліны або пластыліна. Ідуць халестэрынавыя цыліндрычныя пробкі, камякі адмершай слізістай і чорная з пахам жоўць. Усяго бывае 3—4 выкіды. Пасля чаго можна зрабіць ачышчальную клізму і лёгка паснедаць.

Ачышчэнне печані можна паўтараць праз 2—4 тыдні, пакуль выкід з кішэчніка не стане чыстым. На 3-ці і 4-ы раз камянёў можа ўжо не быць. Часам пасля першага ачышчэння выхад шлакаў з печані не поўны, і ўжо на 3—4-ы дзень адчуваецца цяжар у печані. Гэта сігнал для неабходнасці ачышчэння «кранутага бруду».

Рэгулярнае ачышчэнне печані ў наступным раз у год будзе падтрымліваць яе фільтруючую здольнасць у аптымальным стане. Паказчык білірубіну не перавысіць нормы. У такім стане павышаецца бадзёрасць, яснасць мыслення, асабліва прыкметна — рухомасць суставаў.

Пасля ачышчэння печані пара брацца за суставы, пазбавіцца ад тых шлакаў, якія «сілкуюць» астэахандрозы, спецыфічныя і неспецыфічныя інфекцыйныя поліартрыты.

АЧЫШЧЭННЕ СУСТАВАЎ

5 г лаўровага лісту кіпяціць у 300 г вады на працягу 5 мінут з наступным 3—4-гадзінным настойваннем у тэрмасе. Раствор піць маленькімі глыткамі на працягу 12 гадзін (усё адразу нельга — можна справакаваць крывацёк). Працэдуру рабіць 3 дні. Праз тыдзень яе можна паўтарыць. У дні лячэння харчаванне вегетарыянскае.

Ачышчэнне суставаў рабіць у першы год — раз у квартал, потым штогод і абавязкова пасля ачышчэння кішэчніка. Неачышчаны кішэчнік можа стаць крыніцай алергічных выкідаў пад уздзеяннем адвару лаўровага лісту.

АЧЫШЧЭННЕ НЫРАК

Лепш за ўсё яго рабіць летам у кавуновы сезон. Для гэтага трэба запасціся кавунамі і чорным хлебам. Гэта стане вашай ежай на тыдзень. Калі ў нырках або мачавым пузыры ёсць камяні, то найбольш падыходзячым часам для іх выдалення з'яўляецца час біярытму паміж дзвюма і трыма гадзінамі ночы. Садзіцеся ў ванну і ешце кавун. Разам з мачой выйдуць пясок і камяні.

Другі спосаб ачышчэння нырак падыходзіць да любога часу года. Патрабуецца 20—25 г піхтавага алею, збор траў па 50 г — мацярдушкі, шалфею, мялісы, спарыша, святаянніка. Трава здрабняецца да чаю. На працягу тыдня харчаванне вегетарыянскае з прыёмам чаю са збору траў з мёдам. На 7-ы дзень за 30 мінут да яды прыгатаваць 100 г ахаладжанага настою траў, дадаць у яго 5 кропель піхтавага алею, размяшаць і выпіць праз саломінку (каб захаваць ад разбурэння зубы). Настой з піхтавым алеем прымаць перад ядой тры разы ў дзень на працягу 5 дзён. Вынікі ачышчэння — моцна памутнеўшая мача, у якой могуць быць і каменьчыкі. Іншы раз выпадаюць цяжкія бурыя і цёмна-чырвоныя шчыльныя кроплі з пахам піхтавага алею. Гэта згусткі пяску.

АЧЫШЧЭННЕ МОЧАПАЛАВОЙ СІСТЭМЫ

Добра ачышчае мочапалавую сістэму мікрабіялагічнае снеданне з вымачанага на працягу 5 дзён рысу. Паспрабуйце. У паўлітровы слоік насыпце 2 лыжкі рысу, заліце вадой і пастаўце на суткі. На наступны дзень прамыйце рыс, зноў заліце вадой. Засыпце рыс і заліце вадой у другі слоік і г. д. да пяці слоікаў.

Калі рыс у першым слоіку вымакне на працягу пяці дзён, зварыце і з'ешце яго без нічога. Устрымайцеся ад вады і піцця 4 гадзіны. Не пужайцеся, калі мача стане падобнай на брудны кісель, гэта ачышчаецца мочапалавая сістэма. Снеданне на вымачаным рысе працягвайце 2 месяцы, чаргуючы слоікі з замочаным рысам. Вашы «заіржавелыя» калені і локці стануць надзіва эластычнымі. Калі хтосьці пакутуе міёмай, адэномай, можна яшчэ дадаць у дні ачышчэння рысам чай з молатым імбірам (на шклянку чаю 70 — 100 мг молатага імбіру). У выпадку мастапатыі — дадатковы кампрэс да месца пухліны на грудзях.

АЧЫШЧЭННЕ ЛІМФЫ

Надзвычай важным з'яўляецца чыстае ўнутранае вадкае асяроддзе лімфасістэмы. Для ачышчэння лімфы выкарыстайце метад доктара Уокера.

Зрабіць сумесь: 900 г соку грэйпфрута, 900 г соку апельсіна, 200 г соку лімона, 2 літры талай вады (усё гэта на адзін дзень).

З раніцы зрабіць клізму і выпіць раствор 1 сталовай лыжкі глаўберавай солі ў 100 г вады. Добра пасля гэтага пагрэцца пад душам або ў лазні. Пачнецца вялікая страта вільгаці з калам, мачой, моцным потам. Праз кожныя 30 мінут выпівайце па 100 г прыгатаванай сумесі, пакуль не вып'еце ўсе 4 літры.

Ачышчэнне лімфы рабіце запар тры дні, ужываючы толькі ўказаную сумесь сокаў і талую ваду.

Зрабіўшы паэтапнае ачышчэнне цела, смела ўключайцеся ў добры рэжым фізічных трэніровак — бег, загартоўванне, гімнастыка і інш. Не бойцеся ўскладненняў. Ад ранейшага ж чалавека засталіся толькі прозвішча, імя, імя па бацьку ды прыродны праект, генны код для фарміравання цела.

Указаная вышэй схема ачышчэння верне вашаму целу натуральнасць, унутраную чысціню, здароўе, створыць чалавечую прыгажосць і ясны розум. Верце ў прыродную магчымасць вылечыць сябе, любіце сваё цела і адкіньце дзеля светлага розуму сваю ляноту, празмернасці ў ядзе, піцці і сумнае ганебнае кола хвароб невуцтва.

РАЗДЗЕЛЬНАЕ ХАРЧАВАННЕ

1. Супы — рэч неабавязковая, а на мясе (булённая аснова) і зусім непажаданая (прыём за адзін раз).

2. Гарніры — бульба, каша, макароны з мясам недапушчальныя, бо мяса з хлебам і цестам не спалучаецца.

3. Мяса можна есці разам з зялёнай і чырвонай агароднінай (агуркі, памідоры, кроп, цыбуля, перац, зяленіва) і ўсімі кіслымі прадуктамі (фруктамі і ягадамі).

4. Рыба — тое самае, што і мяса, некалькі больш ліберальна.

5. Агародніна, фрукты, ягады найбольш сумяшчальныя. Але кіслыя і салодкія фрукты і агародніну лепш не сумяшчаць. Прыправа — алей. Усе фрукты, агародніну і ягады лепш есці нашча за 30 мінут да снедання. Дыня не пераносіць ніякіх сувязей.

6. Гарох, фасолю, бабы, сачавіцу — апрача зяленіва (плюс алей) не змешваць ні з чым!

7. Аўсянка і сачавіца — магутная і мяккая крыніца жыццёвай сілы пры любых дыетах. Яны такія карысныя самі па сабе, што не патрабуюць ніякіх дапаўненняў.

8. Дружалюбныя крупы — грэчка, рыс, пшано, манка.

9. Яйкі — сырыя ці ўсмятку больш або менш гарманіруюць са свежай агароднінай і зяленівам, дрэнна з бульбай, гарохам і крупамі. Спалучэнне яек з сырам, маслам і цяжкім цестам — насілле над печанню. Халестэрынавы ўдар па сасудах.

10. Кефір, сыракваша не спалучаюцца ні з чым. Лепш без цукру.

11. Малако свежае не сумяшчальнае ні з чым, апрача як з кашамі (лепш без цукру). У дні харчавання малаком і тварагом лепш не есці мяса і яек. Свежы хлеб і малако спалучаюцца дрэнна.

12. Смятанка — асцярожна! Можна дабаўляць у чай, каву (разам зніжаюць не шкоднасць). Узбіваць не трэба. Дапускаецца як запраўка зялёных салатаў.

13. Масла ў невялікіх колькасцях сябруе з кашамі, хлебам (адзіны бутэрброд, які мае права на існаванне, плюс сыр як аднародны прадукт), горш з яйкамі — павышае халестэрын і вельмі не пасуе да мяса і салодкага.

14. Сыр выдатна спалучаецца з любым зяленівам, яблыкамі.

Усё цяжкае, каларыйнае, бялковае, крухмалістае з рацыёну зняць.

15. Мёд любіць разбаўленні вадой або чаем і — адзіноту. З малаком асцярожна. Церпіць фрукты, арэхі і нядрожджавыя мучныя вырабы. Усё астатняе больш або менш шкодна.

16. Арэхі добра сумяшчальныя з салодкімі фруктамі, мёдам, у невялікай колькасці з тварагом. Не кампанаваць з бялковай ежай.

17. Белы цукар — біяхімічна псуе амаль усё. У арганізме дрэнны амаль для ўсяго, апрача, можа, печані і мозгу — падтрымлівае іх на кароткі час!

18. Соль — чым менш, тым лепш.

АГУРОЧКІ, ДЫ ПАД ПЛЁНАЧКАЙ!

Гавораць, што сёння не дэфіцытныя толькі абяцанні. Іх многа, але з абяцання, як кажуць, шубу не пашыеш і над градкай узамен поліэтыленавай плёнкі не нацягнеш. А яна, плёнка — верная памочніца любога агародніка — на жаль, даўно і, мяркуючы па ўсім, надоўга знікла з магазінных прылаўкаў, ператварыўшыся ў ружовую мару энтузіястаў бартэрных здзелак.

І што ж, выходзіць, бывай мара аб раннім агурочку? Не, адказвае калектыў прамыслова-аграрнага прадпрыемства «Прагма», якое асвоіла вытворчасць арыгінальных плёначных цяпліц. У іх мара можа хутка ўзрасці і паспець на плошчы ў 12 квадратных метраў. Не гектар, вядома, і нават не сотка, але спецыялісты сцвярджаюць, што цалкам дастаткова для таго, каб забяспечыць і сваю, і суседскую сям'ю свежай зелянінай і саленнямі.

Для тых, хто не прымае на веру абяцанні не толькі палітыкаў, але і прадпрыемцаў, паведамляем тэлефон фірмы ў Мінску: 64-33-28.

Прадпрыемства гатова даставіць партыю заказаў у бліжэйшы ад пакупнікоў раённы цэнтр.

(БЕЛТА).

РАДЫЁ

6 мая

Апошнія паведамленні: 5.00, 6.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 16.00, 17.00, 19.00, 20.25, 22.00, 23.00.

7.00 — радыёфакт. Ранішняя інфармацыйная праграма. 8.15 — вясковыя ростані. 8.45 — эстрадныя рытмы. У праграме творы Я. Глебава. 9.15 — «Наш майскі каляндар». Літаратурна-інфармацыйная праграма. 9.35 — «Голас Купалінкі». Канцэрт. 10.15 — А. Кудравец. «Цітаўкі». Радыёпастаноўка. 11.20 — «Дабрыня». Радыёнарыс пра Л. Скрыган, ветэраны вайны і працы. 11.40 — канцэрт В. Вуячыча. У праграме запісы розных гадоў. 12.30 — у абедзенны перапынак. Інфармацыйна-музычная праграма. 13.30 — на хвалі часу. 14.00 — «У рытме вальса». Канцэрт. 14.30 — «Позірк» у мінулае». Нататкі кандыдата філалагічных навук У. Касько. 15.15 — канцэрт-роздум па пісьмах радыёслухачоў пра музычную класіку. 16.15 — рамантыкі. 17.15 — спяваюць Н. Казлова і М. Майсеенка. 18.05 — «На струнах арфы». 18.40 — «Чалавек і закон». Радыёчасопіс. 19.30 — гуманітарна-інфармацыйны канал радыёстанцыі «Беларуская маладзёжная». 20.15 — вячэрняя казка. 20.45 — міжнародны дзённік. 21.00 — з канцэртнай залы. Музычная праграма. 22.15 — з фондаў радыё. Старадаўнія рамансы выконвае М. Максакава. 22.30 — «Пасведчанне». Успаміны Д. Шастаковіча, запісаныя С. Волкавым. Чытае Я. Смаленскі. 23.15 — спартыўная арбіта. Радыёчасопіс. 23.45 — канцэрт-серэнада.

НАДВОР'Е

5 мая

Усход, заход сонца, даўжыня дня:

Мінск — 6.26, 21.47, 15.21; Віцебск — 6.11, 21.42, 15.31; Магілёў — 6.15, 21.36, 15.21; Гомель — 6.16, 21.30, 15.14; Гродна — 6.40, 22.03, 15.23; Брэст — 6.48, 21.56, 15.08.

Сёння ўдзень па рэспубліцы воблачнае з праясненнямі надвор'е. Дождж, месцамі навальніца. Тэмпература паветра ў Гомелі — 17—19, Магілёве, Віцебску — 15—17, Брэсце, Мінску — 12—14, Гродна — 11—13 градусаў цяпла.

У наступныя двое сутак халаднаватае надвор'е. 6 мая на большай частцы тэрыторыі, 7-га месцамі пройдуць кароткачасовыя дажджы. Тэмпература паветра ўначы 7—9, удзень — 8—13, месцамі да 16 градусаў цяпла.

Галоўны рэдактар У. Б. НАРКЕВІЧ.

НАШ АДРАС: 220041, гор. Мінск, Ленінскі праспект, 77, рэдакцыя газеты «Звязда».

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 32-51-05, аддзела пісьмаў — 32-04-52; 32-41-92, рэкламы і аб'яў — 32-35-91, навін — 32-60-13.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні неабавязкова адлюстроўваюць пункт гледжання рэдакцыі.

Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга друкарня выдавецтва ЦК КП Беларусі.

Тыраж 102.822. Індэкс 63850. Зак. № 86. Выходзіць 250 разоў на год.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12